

ΑΘΗΝΑΙΟΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

ΕΤΟΣ Α'. ΑΘΗΝΑΙ Τῆν 20 Δεκεμβρίου 1857. ΦΥΛΛ. 10

ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΓΑΣ.

Τὸ ἐφεξῆς ποίημα συνεγράφη ὑπὸ τοῦ φιλέλληρος Ἰταλοῦ ποιητοῦ Μπερκέτη. Οὐδὲν περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρὸς τοῦτου γνωρίζομεν, καίτοι προσπαθήσατες τὰ λάβωμεν τὰς δυνατὰς πληροφορίες. Τοῦτο μόνον ἐκ τῆς ποιήσεως καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεώς της γινώσκομεν, ὅτι ὁ εὐγενὴς ποιητὴς ἀκμάσας καθ' ἡν ἐποχὴν ἢ ἀπληστος καὶ δολία Ἀγγλία προδώσασα τοὺς δυστυχεῖς Παργίους, ἐκηλίδον δι' ἀρεξαλεπτου ἐκ τῆς ιστορίας κηλίδος τὸ παγερὸν μέτωπόν της, ἠσφάρθη βαθέως τὴν ἐξύβρισιν λαοῦ ἐλληνικοῦ, λαοῦ φιλελευθέρου, ὅστις διὰ τῶν ὀπλων ὑπεστήριξε τὴν ἀνεξαρτησίαν του, καὶ συναλγήσας εἰς τὰ παθήματα αὐτοῦ ἔγραψε τὰς ἐφεξῆς στροφάς, πλήρεις ποιήσεως καὶ ἐναισθησίας. Τὸ ποίημα τοῦτο θεωρήσαντες ὡς κέντρον κατὰ ἄλλοιον πρὸς συναίσθησιν διὰ τὴν νείαν γενεάν, ἥτις γεννηθεῖσα ἐν χώρᾳ ἐλευθέρᾳ, ἐν γαλήνιαις ἡμέραις, πολυμάχῃ ἐπιλαμβάνεται τῶν ἀγῶνων καὶ βασάνων τῶν προγόνων αὐτῆς, μετεπαιτίζομεν εἰς τὸ πεζόν, μὴ δυνηθέντες ἐμμέτρως. Τελευταῖον ἐκφράζομεν τὴν βαθεῖαν ἡμῶν ἐνγνωμοσύνην πρὸς τοὺς Φιλέλληνας ἐκείνους, οἵτινες τοσοῦτον θερμῶς συνηγόρησαν ὑπὲρ τῶν καταπατομένων δικαιωμάτων τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Η ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ.

Μέρος Α'.

» Τίς ὁ καθήμενος ἐκεῖ παρὰ τὴν περαλίαν Ἑλλην, ὅστις παρα-
τιρεῖ καὶ στενάζει; ὅστις φαίνεται ἀτενίζων χῶραν τινὰ μακρινὴν
ἀπέναντι τῆς Κερκύρας; — Τίς ἡ γυνή, ἣτις βάλλει κραυγὴν
βλέπουσα αὐτὸν δακτυλοδεικτοῦντα βράχον τινά;

» Ἴδου αὐτὸς, ἐγείρεται. — Ὅποιος ἀρὰ γε συλλογισμὸς, ὅποια
μανία τὸν ᾤθησεν πρὸς τὴν ἀπότομον ὁδόν; Ἴδου αὐτὸς ἵσταται,
ἀμεριμνῶν ὁ δυστυχῆς ὀλοτελῶς ἤδη περὶ παντὸς ὅ,τι θνητόν.
— Ἐκείνη τρέχει, τὸν φθάνει, καὶ τρέμουσα ἀποσπᾷ ἀπὸ τῆς ζώνης
τοῦ ἐν ξίφος.

» Φεῦ! ἀνωφελῶς προσπαθεῖ νὰ τὸ ἀρχιεῖση· ἰδου αὐτὸς ἐπὶ τοῦ
ὀλεθρίου κρημοῦ. Ἡ γῆ εἶνε στενὴ εἰς τοὺς πόδας του· τὸ βλέμμα
τοῦ ἔρριψεν ἐπὶ τῶν κυμάτων. Ὡ φρίκη! ταινίει τοὺς βραχίονας!
— Ὡ δυστυχία! τὸ πῆδημα ἐγένετο.

» Κωπηλάται ἐλαύνετε πέραν· ταχύνατε, σώσατε τὸν παρά-
φρονα. Ὀνειροπολεῖ τρομερὰν ἡσυχίαν. Ἀποθησκάει, καὶ ἴσως δὲν
γνωρίζει τὴν ἀποθνήσκουσαν. Ἴσως ἤδη ὁ πάλλας μετανοεῖ, καὶ ζητεῖ ἕνα
στεναγμὸν παρὰ τῶν προσφιλῶν του.

Ἐῖπεν ὁ Ἀρβίγγος· Καὶ ἡ ὄρμη τῶν κωπῶν ἐξήπλωσεν ἐπὶ τῶν
κυμάτων τὸ ἀνήσυχον πλῆθος. Ἀλλὰ πρὸς χλευασμὸν του φωνὴ
ἀνῆλθεν ἐκ τῶν ἄκρωι τῆς τρόπιδος διαταράξισα τὴν σιωπὴν·

α *Τί πρὸς σέ, εὐτελέστατε Ἀγγε,*

Ἄν εἰς πλάτης τῆς Πάργας ἐκλείπει!

Ἡ φωνὴ αὕτη εἶνε ἡ ὄργη τῶν ἀνδρείων, οὔτινες ἐκ προδοσίας
ἀπώλεσαν τὴν πατρίδα αὐτῶν. Οἱ κωπηλατοῦντες ἐκείνοι ἐπέ-
στρεφον εἰς τὰς ὠραίας των συζύγους. Μετ' αὐτῶν ἀνεχώρει καὶ ὁ
Βρεττανός, ἀροῦ ἔπαυσαν οἱ ἄνεμοι νὰ ταραττώσι τὸ πλοῖόν του.

Ὡς προσέχει ὁ ἔνοχος εἰς τὴν κατηγορίαν, ἤκουσεν ὁ Ἀρβίγγος
τὴν ὕβριν καὶ εἰσώπησεν ὡς ὁ ἔνοχος; ὅστις δὲν εὐρίσκει δικαιο-
λογίαν, συνέστειλε τὸ βλέμμα, καὶ ἐταπείνωσε τὸ μέτωπον· καὶ

ἡ ἀτιμία τῆς ἀπλήστου γενεθλίας τοῦ Νήσου ἐπεβάρυνε τὴν κέ-
φαλήν του.

Ἀλλ' εἶς μὲν τῶν ναυτῶν ἐνθαρρύνει τοὺς συντρόφους του, ἕτερος
δὲ ἐγειρόμενος δεικνύει εἰς αὐτοὺς ἐν κύμα, καὶ ἕτερος ἀγωνίζεται
ἐπὶ τῆς πλώρας. Ἐστάθη ἡ διοίκισις τῆς πύρνης. Ἀκούεται αἶ-
φνης κραυγὴ· α Ἐλθέ! ἰδὲ τὸν σύζυγόν σου, ἰδὲ τὸν, κυρία, δὲν
ἐχάθη.

Ὅτε ὁ Ἀρίγγος εἶδε τὸν δυστυχῆ ἐπιθετόμενον ἐπὶ τοῦ πλοίου,
ἔπασεν ἐπάνω του, καὶ ὡς μήτηρ ἐπὶ τῆς κοιτίδος τοῦ βρέφους,
ἔφερε τὴν πνοὴν του εἰς τὰ χεῖλη ἐκείνου· δίδει εἰς αὐτὸν πάλιν
τὴν θερμὴν τῆς ζωῆς, καὶ κατευαίρει τὴν ἀναπνοὴν τοῦ στήθους του.

Οἱ ναῦται ἀμιλλητικῶς περιτυλίτουν διὰ τῶν φορεμάτων
των τὸ σιάζον σῶμα. Πάντες ἀμιλλητικῶς ἐνασχολοῦνται παν-
τοιοτρόπως περὶ τοῦ πάσχοντος. Εἰς πάντας εἶνε γνωστός ὁ λυ-
πηρὸς οὗτος ἄθρωπος, καὶ ἕκαστος αὐτῶν γινώσκει τὴν ἱστο-
ρίαν του.

Ἀκούεται θρήνος· ἡ γυνὴ του καταβάσα εἰς τὴν ἄλραν τῆς
ὄχθη; καλεῖ τὸν σύζυγον, καὶ ἐξορκίζει τὸ πλῆθος, ὅπως ἤδη πρὸς
αὐτὴν διευθύνεται, νὰ ταχύνη τὴν ὁρμὴν. Δυστυχῆς! Ἀγωνία θα-
νάτου βασανίζει τὴν ἐλπίδα τῆς καρδίας της.

Ἀκοῦσαν τὴν παράκλησιν αὐτὴν τὸ πλῆθος τρέχει, χαῖρον διὰ
τὴν λύτρωσιν, πρὸς τοὺς ζυγούς. Δευκαίνεται ἤδη τὸ πλεσιόνελθὸν
παράλιον· τὸ κύμα ἤρχνισθη ὑπὸ τὴν πλώραν. Ὁ σωθεὶς ἐνίσχυει
ἤδη δι' ἐνός του βλέμματος τὴν σύντροφον τῶν λυπηρῶν του ἡ-
μερῶν.

Ὁ Πάργιος φέρεται εἰς τι κατάλυμα· τὸ βεβρυμένον του βλέ-
φαρον ἐκοιμήθη· ἀλλ' ἡ σύζυγος φύλαξ τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ ὄλην
τὴν μακρὰν νύκτα ἠγρύπνησεν· καὶ πολλάκις ἐπ' αὐτοῦ κλίνουσα,
μετὰ τρόμου κατεσκόπευε τὴν ζωὴν του.

Ὁ Βρεττανός τρέχει πρὸς τὴν γυναῖκα, κατὰ τὴν ἀγωνιώδη
τῆς ἀγρυπνίαν καὶ τῆς λέγει· α Διατί σιωπᾷς, κρύπτουσα τὴν ὀδύνην
σου; φανέρωσόν μου τὰ μυστήρια τοῦ πόνου. Εἰπέ μου ὅποια
θλίψεις κατέστησαν μισητὸν τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου εἰς τὸν δυστυχῆ
παράφορον;

Ἦτον αἴτησις ἀνθρώπου ἐτοιμάζοντο· μεγαλειτέραν τῶν δακρύων παραμυθίαν, αἴτησις καταβάσῃ ἐπὶ τῆς πικρᾶς τῆς καρδίας ὡς εἰς τὴν Ἄγαρ ἢ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ὅτε ἐν τῇ ἐρήμῳ παρὰ τὰ γόνατά της ἐστέναζεν ὁ διψῶν Ἴσμηλ.

» Ὡ φιλεῦσπλαγγχε, ὅποιοςδὴποτε καὶ ἂν ἦσαι, μὴ μὲ ἀνγκάζῃς νὰ σοὶ ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου· ἀλλ' ἂν ὁ ἄγγελος τῆς Πάργας· σ' ἀποστέλλῃ, νὰ ἴδῃς τὴν θλίψιν τῶν τέκνων της, μὴ παροργισθῆς ἀνάκουστος ὑβριστικὴν λέξιν, ἀλλὰ κλαῦσον μετ' αὐτῶν η. —

Διὰ τῶν τοιούτων λέξεων ἐμετρίασε πᾶσαν χολὴν μελλούσης μὲμψεω· ἔπειτα ὡς ἀκριβῶς καταμετροῦσα τὸν χρόνον, ἐσιώπησε καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν σύζυγόν της. Ἐπέθεσε τὴν ελαφράν της χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, καὶ εὐχαριστημένη ἀνέπεμψε τὴν ἐξῆς εὐχὴν·

» Ἦφανίσθη ἐκ τῶν μελῶν του τὸ ῥίγος. Θεέ· ἔστωσαν ἡρεμοὶ οἱ ὄνειροί του· καὶ ἡ γαλήνη τῶν ὀμμάτων του ἅς ἐπιχυθῆ εἰς τὴν καρδίαν του. Μὴ τὸν βασανίσωσι λογισμοὶ μάταιοι περὶ πατρίδος, περὶ ἐξορίας, λογισμοὶ περὶ τῆς ξενικῆς ὑβρεως η.

Ἦ νύξ διέτρεξε ὑπὲρ τὸ ἥμισυ τοῦ σταδίου της. Μόλις ὑπὸ μικροῦ λυχνίσκου, ὅστις τρίζει ἔτοιμος νὰ ἐκπνεύσῃ, διαθραύονται τὰ σκότῃ τῆς καλύψεως. Οὐδεμία πνοὴ ἀνέμου ἀκούεται ἐκτὸς, οὐδεμία κώπη πλήττουσα τὴν θάλασσαν.

Σιωπᾶ ὁ Ἀρίγος. Ἦ Ἕλληνας ἀρχεται τῆς ἐκθέσεως τῶν δυστυχημάτων της, καὶ συχνάκις ὁ στεναγμὸς διακόπτει τὴν λέξιν, καὶ ἡ ἰδέα ἀποθνήτκει εἰς τὸν νοῦν της· ἐπειδὴ εἰς τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς τὴν ἀγκαλεῖ ὁ ἀνήτιχος Ἔρω.

Ἡ ΔΙΗΓΗΣΙΣ.

Μέρος Β'.

Ὅτε ἡ Πάργα καὶ ὁ λαὸς αὐτῆς ἦνθει, πολλάκις καὶ ἐγὼ ἀπήλαυσα τῆς εὐγενοῦς ἡδονῆς, ἢν ἡ συμπάθεια ἐγείρει εἰς τὰς καρδίας. Ἀλλ' ἤδη ὅτε ἔπεσεν εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν συμφορῶν, παρεγοροῦμαι βλέπουσα ὅτι ἐπιστρέφει πρὸς ἐμὲ ἡ συμπάθεια ἐκείνη, ἢν πρὸς

τοὺς ἄλλοις· ἐδειξα. Ὡ! ἂν ποτε δι' ἐμὲ φαιδρᾶ ἀνατείλει ἡμέρα· ἂν ποτε ἴδω πάλιν τὰ τεῖχη ἐκεῖνα, ἐξ ὧν μᾶς ἀποδιώκει τὸ μῖσος τοῦ Ἄλῃ· ἂν ποτε εὐτυχῆσω νὰ ἀναβῶ ἀσφαλῆς καὶ ἀναπαυθῶ ὑπὸ τὴν ἐρημικὴν φίλυραν, ἥτις περιστέφει τὸ ὕψος τῆς Πάργας· θὰ εὕρῃ ἡ καρδία μου μεταξὺ τοῦ διαλυθέντος θορύβου αὐτῆς· γλυκὺ καταφύγιον, τὴν ἀνάμνησιν, ὅτι εἰς· σὲ χρεωστῶ τὸν σύζυγόν μου. Θεῷ! πρὸς τί ὀμιλῶ περὶ ἐλπίδων εἰρήνης, ἐνῶ εἰσέτι φέρω τὴν πληγὴν τοῦ παρωργισμένου Θεοῦ, καὶ μάλιστα ἡ τοῦθανάτου σκληρὰ ἐπιθυμία δὲν σιωπᾶ εἰς τὸ στήθος τοῦ συζύγου μου;

Ἀλλὰ κοιμᾶται ἡτυχος, θερμὸς ἤδη ὁ τάλας·

Ἐχῦθ' ἡ τῶν βλεφάρων του γαλήνη εἰς τὰς ζάλας;

Τῆς παραγμένης του ψυχῆς.

Θεέ! μὴ τὸν ταράξωσιν ἀνωφελεῖς ἰδέαι

Πατρίδος, φυγαδεύσεως καὶ ὑβρεὶς φρικαλέαι

Ὅσας ἡ ξένη ἔρριψεν ἐπάνω μας ἰσχύς.

Δαμασθεῖς ὁ ἄπιστος ὑπὸ τῶν ἀδελφάστων ἀκρωρειῶν τοῦ Σουλίου ἔστρεψε τὰ βλέμματά του κατὰ τῶν συμπολιτῶν μου, οἵτινες εἶχον δώσει ἄσυλον εἰς τοὺς φυγάδας. Ἐκεῖ ἐπὶ τῶν νηῶν τοῦ Σωτῆρος ἡ ἰρυθρὰ τοῦ ἀπίστου σημαία ἐγείρει τὰ ἀκτινοβόλα της κέρατα. Ἐκεῖνος, ὅστις ἐκήρυξε τὸν ὄλεθρον τοῦ Γαρδικίου, ἐκεῖνος ὅστις ἰδὼν αὐτὸν ἐγέλασεν, ὠρκίσθη νὰ ἀνανεώσῃ αὐτὸν ἐπὶ τῆς Πάργας.

Ἦχησεν ὁ ἀσεβὴς τὴν σάλπιγγά του· ἡμεῖς τὴν ἡμετέραν· καὶ κατέβημεν ὀργίλοι ἐπὶ τοῦ κατεστραμμένου ἐδάφους. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅπερ βλέπει πωληθείσας ὡς δούλας τὰς ἀγνίς του καρθένους, καὶ θρηνεῖ τοὺς κατασφαγέντας ἀνδρείους του! Οἱ δυστυχεῖς ἦσαν συγγενεῖς μας. Οἱ ἀγροὶ ἡμέτεροι, καὶ κατέβημεν νὰ τιμωρήσωμεν τὸν ἐξυβρίζοντα τὴν κοινὴν ἡμῶν κληρονομίαν. Καὶ ἡμεῖς αἱ γυναῖκες, καὶ ἡμεῖς ἐπολεμήσαμεν, προστρέχουσαι εἰς τὸν κρότον τῶν πυροβόλων, προμηθεύουσαι κάθολοι ὄπλα εἰς τὴν ἀνδρείαν. Ἦ νίκη ἐχαροποίησε τὰ στέρα μας· καὶ ὁ μαχητὴς ἀπομάσσων τὸν ἰδρώτα τοῦ μετώπου του ἔψαλλε τὰς διασωθείσας του στέγας. Αἱ σύζυγοι φέρουσαι τότε ἐκ τῆς πηγῆς ὕδατος ἀνεκούφον

τὰ τέκνα αὐτῶν, ψάλλονται συνάμα τὴν ἐκδίκησιν τῆς ὕβρεώς·
 * Ἄχ! παύσατε τῆς χαρᾶς τ' ἄσματα· δύο ἀδελφοὺς μου ἐθανά-
 τωσεν ὁ τύραννος· ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἔπεσον πλησίον μου ··
 Τοιαύτη φωνὴ ἄλγους διακλύει τὰς κρυψὰς τοῦ φαιδρουῦ πλήθους,
 ἐνῶ ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς εὐτυχοῦς μάχης. Φεῦ! ὁ τοῦ ἀδελφοῦ του
 κλαίων, ἦτον ὁ σύζυγός μου.

Ίσαν τὰ τελευταῖα τοῦ δυστυχοῦς δάκρυα· μετὰ ταῦτα βα-
 θεῖα λύπη ἐνεκλείσθη εἰς τὴν ψυχὴν του· ἔκτοτε διὰ μαύρων
 ἀνέθρεψεν αὐτὴν φαντασμάτων. Ἄχ δύστηνε! δύστηνε! περιεφρό-
 νησε τὴν ζωὴν. —

Ἄλλ' ὁ ὕπνος καθίσταται ἐπὶ μᾶλλον βαρῦς· ἐπιστρέφει ἡ θερ-
 μότης· ἐκ τῶν ὀφρύων διεχύθη ἡ γαλήνη εἰς τὴν καρδίαν του.

Θεε! μὴ τὸν συγχίσωσι ἀνωφελεῖς ἰδέαι,

Πατρίδος, φυγαδευτέως καὶ χλεύης ξενικῆς.

Ὡς ληστὴς ἐξεληθὼν εἰς τὴν ὁδόν, ἂν ἀπροσδοκῆτως κίνδυνος
 τὴν ἀναγκάσῃ ἀναβαίνει μετὰ τυχῆα βήματα τὸν κρημνόν, καὶ ἐκεῖ
 περιστέλλεται (*). Ἐν τούτοις ἀπὸ τῆς ταπεινῆς του κρύπτῃς
 περιστρέφει τὸ βλέμμα, καὶ μετ' ἀγωνίας περιμένει τὴν στιγμήν
 νὰ ῥίψῃ ἀκινδύνους τοὺς ὄνυχας. Οὕτω ὁ Ἄλῃς ἀπεσύρθη τῆς μάχης·
 ἔπειτα ἐπιστρέψας εἰς τὸ ἀπαίσιον πεδίον κατελύπησεν αὐτὸ
 διὰ σκληροῦ μνημείου. — Ἄλλὰ τὰ μάρμαρα ἐκεῖνα, δὲν εἶε τά-
 φος ἄγερθῆς μετὰ δακρύων διὰ τὸν ἀνεψιόν, ἀλλὰ βωμὸς τῆς μελ-
 λούτης του λύπης.

(*) Σὰν κακοῦργος στήν σπράτα τοῦ βγαίνει

Ἄρ ὁ κίνδυνος ἄγνω τὸν σφίξει

Ἐτὸν κρημνὸ σὰν γερᾶκι ἀναβαίνει

Καὶ μαζεύεται ἐκτὶ . . .

Ἄρ ἠδύνατο οὕτως νὰ μεταφρασθῇ τὸ ποίημα ὅλον, εἶ-
 χομεν βεβαίως αὐτὸ ἀβλαβὲς εἰς τὴν γλώσσαν μας. Σήμερον
 θελήσατε νὰ ἐξεληθῶμεν αὐτήν, ἀπωλέσαμεν καὶ πᾶσαν
 εἰς τὴν ἔκφρασιν ἀξίαν τῆς ποιήσεως. Καὶ ἂν παραδεχθῶμεν
 τὴν γνώμην τῶν λεγόντων ὅτι ἡ ποίησις οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὠραία
 ἔκφρασις, ἀπωλέσαμεν τὴν ποίησιν ἡμῶν. Σ. Μ.

Ἐγείρεται εἰς τῶν γερόντων καὶ προλέγει· Ἄ Μακρὰν δὲν ὑπάρ-
 χουν αἱ ἐκδικήσεις τοῦ ἠετιθέμενο· σήμερον μὲν φεύγει, ἀλλ' αὔ-
 ριον σὰς κτυπᾷ. Αὐτὸς μὲν διὰ νέων ὀπλων περιέζωσε τὴν ὄσφυν
 του, ἀλλὰ τῶν ἡμετέρων ὀπλων ἡ αἰχμὴ ἠμβλύθη καθ' ἣν ἡμέραν
 ἀπωθήσαμεν αὐτόν. — Σύμβουλος τῶν ἀφρόνων εἶνε ὁ φόβος. Ἄ-
 φρων ὁ γέρον, καὶ ὁ ἀκλύτας αὐτόν! — Ἰπῆρξεν αὕτη τῶν δυστυ-
 χιῶν μας ἡ ἐσχάτη. Ἐἶδομεν ἐπανεργομένην τὴν λαλαπα, καὶ ποῦ
 ζητοῦμεν σωτηρίαν; Εἰς τὴν φωλεὴν τοῦ ὄφρα; Ὡ τῶν γηραιῶν
 νόον ὀλιθρία τυφλότης! Ὡ ἀνόητος ἐμπιστοσύνη τῶν νέων! Ὡ ἀ-
 πολεσθεῖσαι τῶν ἰσχυρῶν ἀγρυπνίαι!

Δὲν εἶνε πλέον ἡ Πάργα τὸ οἰκητήριον τῶν ἐλευθέρων ἀνδρῶν
 Ζένη σημαία εἶνε τὸ σημεῖον τῆς νέας τῆς ἐλπίδος. Ἡ σπάθη τῆς
 εἶνε σπάθη ἀλλοτρία. Οἱ ἀνίκητοι υἱοὶ τῆς παρεδόθησαν εἰς τὸν
 Ἄγγλον, ὅπως μὴ καταστραφῇ ἡ πατρίς των.

Ἦκουσεν αὐτὸς τῶν φοβουμένων τὸν στεναγμὸν, καὶ ὁ κύριος τῶν
 ἀπεράντων θαλασσῶν, ἔτεινε πρὸς αὐτοὺς φιλικὴν χεῖρα. Ἰδοὺ αὐ-
 τὸς κάθηται ἐπὶ τῶν ὀρίων μας. Ἰπτόχεται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χρι-
 στοῦ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ ταλαίπωρα πλήθη. — Φεῦ! Κατὰ πόσον
 διεφύλαξε τὸν λόγον του, εἰς ποῖον βρόχον ὁ λαὸς μου ἐνέπεσεν,
 γνωρίζει ὁ ἄνθρωπος οὗτος, δι' ὃν θλίβομαι, ὁ ἰσχυρὸς οὗτος, ὅστις
 ἐγένετο παράφρων. —

Ἄλλ' αἱ ἀγωνίαι του ἔπαυσαν· ἡσυχώτερος εἶε ὁ ὕπνος του. Ἡ
 γαλήνη γύνηται ἐκ τῆς ὀφρύος εἰς τὴν καρδίαν του.

Θεε! μὴ τὸν ταμάξωσι

Σπαρακτικαὶ ἰδέαι

Καὶ ἀναμνήσεις πένθιμοι

Αἰσχύνῃς ξενικῆς.

Ἄντηγεί εἰς τὴν Πάργαν ἡ ἀγγελία τῆς ἐξορίας. Ἐπωλιθῆμεν ὑπὸ
 τοῦ Ἄγγλου ἀντὶ ἀγρυμῶν, ὡς δούλοι διὰ τοῦ ξίφους ἀποκτη-
 θέντες. — Μάταια τὰ δάκρυα· αἱ δεήσεις ἡμῶν χλευάζονται.
 Βλέπομεν τὸν ἀσπλαγγον τῶν Ἰωαννίνων γέροντα προχωροῦντα
 μετὰ τῶν πολυπληθῶν λεγεῶνων του. Ἡ δρεπανοειδὴς ὑβριστικὴ
 του βρομφία ἀνασυσθεῖσα ἤδη ἐκ τοῦ καμπύλου τῆς κολεοῦ ἐκ-
 φυλλίζει τὰς κέδρους τῆς γῆς μας. Ἐρχεται αὐτός. Ἐκ τῶν ἀπί-

στων του στέρνων ἐκρήγνυται ἡ χαρὰ τῆς ἰκανοποιουμένης ὀργῆς του. Ἦ βλασφημία πλανάται ἐπὶ τῶν αἰσχυρῶν του χειλέων. Ὄχι, δὲν εἶνε ὁ προκαλῶν εἰς μάχην ἰσχυρός. Εἶνε ὁ ἀγροίκος, ὅστις ἀσφαλῆς ἀποδκροτομεῖ τὴν ὠνητὴν του ἀμνάδα. Ὄχι, ὦ Βρεττανοί, ὄχι, τοιοῦτον μέλλον δὲν μᾶς ἐδείκνυον αἱ ὑποσχέσεις σας. Ὄχι, ὦ ἄνομοι, δὲν ὑπῆρξαν αἰψουνοῦμαι μας τοιαῦται. Ἐν τούτοις οἱ συμπολιταί μου καίτοι οὕτως ἐξυδρισθέντες καὶ καταβλιθέντες δὲν προσέειπον ὑποκλινεῖς τοὺς τραχίλους εἰς τὸν ἀλαζόνα Ὀθωμανόν. Ἦτε μόνη εὐχὴ, μία μόνη κραυγὴ ἠκούσθη παρὰ πάντων ἐν μέσῳ τῆς ὀδύνης. » *Μὴ πρὸς Θεοῦ! μὴ δουλεύση τις τὸν Τύραννον* ».

Ὅθεν εἰς σκληρὰν προελθόντες σύγκρισιν, ἐπροτιμήσαμεν τὴν ἐξορίαν. Ἀλλ' οὗτος, ὃν σὺ σήμερον μοι διέσωσας ἐκ τῶν κυμάτων, ὀλεθριότερος τότε ἐν τῇ καρδίᾳ του περιστρέφε λογισμούς· καὶ ἐγὼ, ἀγρυπνοῦσα πλησίον του, ἤκουον αὐτὸν εἰς τὰ ἀνήσυχτα θνερά του ἐκμυστρευόμενον σκληρὰ μυστήρια. —

Ἀλλ' ὁ ὕπνος του ἐπιμκύνεται· ἡ λύπη του ἔπαυσεν. Τὰ μέλη του περιβρέχει ἰδρῶς· ἡ καρδία του ἐγαληνίασεν.

Εἶθε ὠραῖα θνερα

Ὁ λογισμὸς σοὶ πλάσσει·

Τὴν ξενικὴν ὦ σύζυγε,

Λησμόνει προσβολήν.

Ἦσαν ἤδη αἱ ἱεραὶ καὶ πικραὶ ἐκεῖναι ἡμέραι, αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ πιστὸς γονατίζει μετανοημένος πρὸ τῶν ὠχρῶν Ουσιαστηρίων· καθ' ἃς ὁ πένθιμος ὕμνος περικλείει τὴν ἀνάμνησιν τῶν μακρῶν ὀδυνῶν δι' ὧν ὁ Χριστὸς ἀπελύτρωσε τὸν κόσμον. Καὶ ἡμεῖς, καταστειλάντες πάντα τὰ γῆινα πάθη ἀνεδεχόμεθα μεγίστας ἀγωνίας ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἕνεκα ἡμῶν ὑπέστη τὰ μέγιστα, καὶ ἀποδώσας τὸν τελευταῖον ἀποχαιρετισμὸν ἀνεστήθη· καὶ τὰ βήματα τῶν ἱερέων του ἠκολούθει σιωπηλὸν τὸ πλῆθος. Οὗτοι δὲ μᾶς ἔφερον ἐκεῖ ὅπου, μεμακρυσμένοι ἀπὸ τῆς τύρβης τοῦ κόσμου, καὶ ζῶντες εἰς τὸν προσφιλέστερον λογισμὸν τῶν ἐγγόνων των, ὑπὸ τὴν πενθιμόφυλλον ἰτέην, ἐκοιμῶντο τὰ ὅσα τῶν γονέων μας, ἡμεῖς, ἀποκαρτεσῶν τῶν τάφρων, καὶ καταστραφέντων τῶν

τάφρων, ἀφῆρήθησαν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ πεδίου τὰ ἔντιμα λείψνα. Φεῦ! ὦφειλε, πρὸς τοὺς τάφους καντούμενος ὁ τοῦ ἀσεβοῦς ἵππος νὰ παραδώσῃ τὰ ὅσα ἐκεῖνα εἰς τὰς γλεῦκας τοῦ στρατιώτου; — Τὸ πλῆθος συγκινοῦμενον ὑπὸ συμπαθείας, ὑπὸ ἀγανακτήσεως συναθροίζει αὐτὰ ἐπὶ τῆς πυρᾶς, ὅπως τὰ ἀπολυτρώσῃ τῆς βαρβαρικῆς θυνάμεως. Ἀναρρίπτει τὴν πυρὰν· ἡ παρθένος, ἡ νύμφη καθιστᾷ κοινῶν τῆς τελευταίας τύχης τῶν νεκρῶν τῆς τὴν κεκοιμημένην κόμην τῆς. Ἀναρρίπτει τὴν πυρὰν· τὸ θαρβύλεον πλῆθος τῶν συζύγων ὑπερασπίζεται αὐτὴν, καὶ ἡ προφυλακὴ τοῦ ἀσεβοῦς δὲν ἀποτολμᾷ νὰ πλησιάζῃ.

Ἀναρρίπτει τὴν πυρὰν — ἀναφλέγεται αὐτή. Ἐκάησαν τὰ λείψνα τῶν πατέρων, καὶ ὁ ἄνεμος ὑποκλέπτει τὴν διεσπαρμένην των τέφραν. — Σθεσθείσης τελευταῖον τῆς ἐπιταφίου πυρᾶς, ἀνεχωρήσαμεν. Καὶ τίς δύναται νὰ παραστήσῃ τὰ θλιβερά μας τότε παράπονα;

Ἐκεῖ ἠκούετο κλαίονσα μήτηρ, καὶ καταρωμένη τὴν γόνιμον κλίνην τῆς, ἐνῶ προσέτι θερμῶς κατερίλει τὰ τέκνα τῆς. Ἐκεῖ, ἑτέρα ἀποσπῶσα ἀπὸ τοῦ στήθους τὸ γαλακτοῦχον τῆς, κατήρχετο εἰς τὸν πλησίον βύακα μετ' ἀλλοκότου παραφορᾶς στοργῆς, καὶ ἔλουε διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ βρέφος εἰς τὰς πατρῶους πηγὰς. Καὶ ὁ μὲν ἐκ τῶν γενεθλίων ἀγρῶν ἐλάμβανεν ἓνα κλάδον, ἢ ἓν φρύγανον, ὁ δὲ περιέκλειεν εἰς τὴν παλάμην του ἓνα βῶλον. Ἦραμεν τὴν ἀγκυραν καὶ ἡ ἡρεμὸς θάλασσα ἐκαλύφθη ὑπὸ μακρῶν ὀλολυγμῶν, ὥστε ἀνέτελλεν ἡμέρα νευαγίου.

Ἴδου ἡ Πάργα ἀπερημώθη. Οἱ υἱοὶ τῆς φυγαδευθέντες καταστρέφουσιν ἐν ὀδύνῃ τὰς εἰμαρμένας, εἰς ἃς κατεδικάσθησαν. Ἐγὼ ἐπάτις ἦλθον ἐνταῦθα· καὶ τὸ μόνον μου κτήμα εἶνε ὁ ἀγαπητός μου οὗτος ἀνὴρ, καὶ οἱ λογισμοί, μεθ' ὧν ἀπομακρύνομαι τῆς Πάργας. Ἐμὲ μόνην ἔχει οὗτος, τὴν μακίην τῆς ὀργῆς του, καὶ τὰ ἀξιοδάκρυτα καὶ ποθητὰ ταῦτα λείψνα τῶν ἀποθανόντων του ἀδελφῶν. Παρευρεθεῖς καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἐκχῶσιν τῶν τάφων, ὑπὸ τσαύτης φιλοστοργίας κατελήφθη, ὥστε, ὡσεὶ ζήλοτυπῶν, δὲν παρέδωσεν αὐτὰ εἰς τὸ πῦρ, ἀλλὰ τὰ ἔλαβε συντρόφους τοῦ εἰς τὴν φυγὴν.

ΤΟ ΜΙΣΘΟΣ.

Μέρος Γ'.

Πρόδρομος ἤδη τῆς πρωίας, ἐλαφρὰ περιπνέει αὖρα ὑποκλέπτουσα ἀπὸ τῶν πορτοκαλεῶν τῆς εὐρείας Κερκύρας τὰ καθαρῶτερα καὶ εὐωδέστερα ἀρώματα. Ὁ ἥλιος διὰ τοῦ πρώτου του μειδιάματος χαιρετᾷ τὸ ὠραῖον παράλιον, καὶ δι' ἐνός του ἀπροσδοκῆτου βλέμματος φωτίζει τὴν καλύβην, ὅπου ὁ δύστηνος ἀναπαύεται.

Ναι, εἶνε αὐτὸς ὁ ἥλιος, ὅστις ἄλλοτε ἐχίρειτο τῶν Ἑλλήνων τὸ θῆρος, ὅτε εἰς τῶν ἐλευθέρων ἀνδρῶν τὰ στέρα ἐφρύασσε τῆς πατρίδος ὁ Ἔρως· ὅτε εἰς τὸν ζυγὸν τῆς ξένης δουλείας οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων ὑπέκυπτε, καὶ ὁ πολεμιστὴς ὠρρίζετο εἰς τὴν μητέρα τοῦ ἧ' ἀποθάνῃ ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ νικητής.

Ὅμοι! ὦ φύλλον ὑπὸ χειμάρρου παραφερόμενον ἠρανίσθη τῆς Ἑλλάδος ἡ δόξα! Εὐρίσκεις τόρα εἰς αὐτὴν τὰς ἀρχαίας αὔρας καὶ ἀνθούσαν τῶν γυναικῶν τὴν μελανόχρουν καλλονήν· ἀλλ' εἰς τὰ ἀνδρικά μέτωπα διακρίνεις ἐγκεχαραγμένον τὸν κατηφῆ φόβον, διακρίνεις τὴν χροιάν δι' ἧς ἡ δυστυχία παριστᾷ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην εὐσπλαγγίαν.

Ἦλιε, ὅστις ἴσω; θέλεις ἴδει πάλιν τὸ φῶς σου πλητσοῦν ἐλευθέρως σημαίας, Ἦλιε τῆς Σχερίας, αἱ διαυγεῖς σου ἀκτίνες ἔστωσαν παραμυθία εἰς τὸν προδοθέντα πολεμιστὴν. Ἐνταῦθα, πλανώμενον φυγάδα, ὀδηγεῖ ἡ ἔμφροντις συμβουλὴ μιᾶς συζύγου, καὶ σὺ, εὐρισκόμενον μεταξὺ θανάτου κ' ἐξορίας, ἐμπνευσέ τον νὰ ἐκλέξῃ τὴν ἠπιωτέραν ἀπόφασιν.

Ὁ Πάργιος ἤνοιξε κατὰ τὴν πρωίαν τὴν ὄρην, καὶ ἤγειρε τὸ μέτωπόν του ἀπὸ τοῦ προσκεφαλαίου τοῦ ὕπνου. Ἡ ὠχρότης χρωματίζει τὸ πρόσωπον τοῦ ἀθλίου· ἀλλὰ δὲν φαίνεται ἐπ' αὐτοῦ ἡ φρίκη καὶ ἀγωνία. Αἱ εὐωδίαί τῆς νέας ἡμέρας ἀνακουφίζουν ἡρέμα τὸν καρδίαν του· καὶ ὁ ἥλιος, ὃν ἐνόμισε διὰ παντός ἀπολεσθέντα, λάμπει ὠραιότερος εἰς τὰ ὄμματά του.

Ἀλλὰ διατὶ, ἐὰν τὸ πνεῦμά του εἶνε ἤρεμον, διατὶ τοῦλάχιστον δὲν τὸ μαρτυρεῖ ὁ χαιρετισμὸς του; διατὶ δὲν μετριάξει δι' ἐνός του φιλήματος τὴν λύπην ἐκείνης ἥτις ὄπισθεν τὸν ὑποστηρίζει; Διατὶ ἡ ὄρμη τῶν βλεμμάτων του σταματᾷ ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ ἀγνώστου; Ὅποια αἰρηθὶς φλόξ ἀναθάλλει καὶ σβέννυται ἐπὶ τῆς παρειᾶς του;

Τὴν εἶδεν ὁ Ἀρίγος· καὶ ἐνοήσας τὴν αἰτίαν τῆς ἐρυθρίασεως τοῦ σιωπῶντος, καὶ ἰδιοποιήσας τὴν ὕβριν, τοιαῦτα τινὰ ἀφελῶς ἐλάλησεν· « Ὡ ζένε, γνωρίζω ὅτι εἰς τὴν τεθλιμμένην σου καρδίαν » εἶνε φρικτὸν τὸ ἔνδυμα, ὅπερ φέρω· γνωρίζω ὅτι ἐξανάπτω ἐντός σου ἅπαντα τὰ μίστη, ὧν εἶναι ἀξία ἡ ἄπιστος πατρίς μου ».

« Ἀλλ' ἂν οἱ ὀλίγοι, ὅστινες διευθύνουν τὰς τύχας τῆς Ἀγγλίας » ὑπῆρξαν χαμερπεῖς, δὲν εἶνε ὅμως τοιοῦτοι ἅπαντες οἱ Βρεττανοὶ, ὅς, δυστηρητημένους διοικεῖ μόνη ἡ ἰσχὺς. Πολύτιμοι » σταυροὶ καὶ νομίσματα ἀνταμειβούσων τὴν ἐπιτορκὸν φιλίαν τῶν ὀλίγων ἐκείνων. Ἀλλὰ τὴν ἀτιμίαν, ἣν σὺ εἰς αὐτοὺς ἀποδίδεις » μύριοι Ἀγγλοὶ ἐκήρυξαν πρόωτοι.

« Μύριοι δίκαιοι, ὧν ἡ φρόνησις προτιμᾷ μᾶλλον τὴν ὀργὴν, ἢ τὴν εὐνοίαν τῶν ἰσχυρῶν· μύριοι δίκαιοι ἔκλαυσαν δημοσίως » εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Ἀλδιόνης, καθ' ἣν ἡμέραν ἐκήρυξεν αὕτη πιστὸν καὶ φίλον, λαθὶ ἀπατηθέντα διὰ μυρίων πανουργιῶν καὶ » ἔπειτα πωληθέντα εἰς τὸν θανάτιμόν του ἐχθρόν, παρ' αὐτοῦ ἐκείνου, ὅστις εἶχε κηρυχθῆ σωτὴρ του.

« Ὡ αἰσχύνη! Ἀλλὰ τὴν ἐρόσυλον συνθήκην δὲν ὑπέγραψεν ἡ » χεὶρ αὐτῆ, ἣν πρὸς σέ ἐκτείνω. Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξε συμμετοχὸν » τῆς δυστυχίας σου, τὸ στήθος τοῦτο, ὅπερ στενάζει διὰ σέ. » — Δέν εἶπαι σύ μόνος ὁ δυστυχής. Πολὺ τρομερώτερον καὶ τῆς » καταστροφῆς τῆς αὐτῆς, εἶνε τὸ νὰ λέγωσιν, ἡ πατρίς μου ὑπέ- » πεσει εἰς τὴν περιφρόνησιν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐμοῦ.

« Διὰ τὴν ἀδικίαν, ἥτις ἀμφοτέρους ἡμᾶς κατέπληξεν, ἄκου- » σόν με ἀδελφεῖ τῆς θλίψεως! Ἐγὼ μὲν δὲν δύναμαι νὰ ἐπανα- » δώσω εἰς σέ οὔτε τὸ ἔδαφος τῶν πατέρων σου, οὔτε τὴν ὠ- » ραίαν σου ἐλευθερίαν. Ἀλλ' ἂν τὸ μῖσος δὲν ἔχει ἐπὶ σοῦ πλείονα » ἰσχὺν, ἐὰν σ' εὐχρηστῇ ἀδελφικῆ παρὰ κλησι, δέξου βοή-

» Θειαν παρ' ἀδελφοῦ, ὅστις θέλει καταστήσει ὀλιγότερον θλιβε-
» ράς τὰς ἡμέρας σου. » —

Οὕτως ἤνοιγε τὴν καρδίαν του ἐκεῖνος· οὕτως ἐπιδαφιλεύων δῶρα
καὶ δάκρυα ἀνεκούριζε διὰ τοῦ ἐλέγχου τὸ ἐγκλημα, τὸ ἐγκλημα,
ὅπερ δὲν ἐμόλυνεν αὐτόν. Κλαίει προσέτι καὶ ἡ Ἕλληνις καὶ τοσοῦ-
τον θλίβει αὐτὴν ἢ τοῦ φιλανθρώπου ἀνδρὸς κατάθλιψις, ὥστε
καταρᾶται τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἐδιηγῆθη τὰ λυπηρὰ τῆς συμβάντα.

Σιωπᾶ καὶ διὰ τοῦ φρονίμου τῆς βλέμματος, ἰδέτε! Ζητεῖ
τὸν σύζυγόν τῆς· ἰδέτε πῶς ἀνερευᾶ τὸν νοῦν του! πῶς εἰς
τὸ πρότωπόν του ἀνακαλύπτει τὴν ἀγωνίαν! Τίς οἶδε ἂν τοῦ
γενναίου ἀνθρώπου ἢ συνδρομῆ ἀποξήφῃ ἢ γίνῃ δεκτὴ; Ἀλλὰ
φωνὴ τις ἐκρήγνυται· ἄς ἀκούσωμεν· εἶνε ὁ πλάνης, ὅστις ἐγείρεται
νὰ ὀμιλήσῃ.

» Κράτησε τὰ δῶρα καὶ διαφύλαξον αὐτὰ διὰ τὰ δυστυχί-
ματα, ἅπερ διὰ τὸν λαόν σου πρᾶσκευάζει τὸ ἀμάρτημα. Ἐκεῖ,
κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς θλίψεως· θὰ εὖρης ταπεινὸν τινα ζητοῦντα τὴν
βοήθειάν σου. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἡ λύπη, ἐνταῦθα ἡ δυστυχία, τιμᾶ
τὸν ὑποπεσόντα εἰς αὐτήν. Καὶ οὗτος εἶμαι ἐγὼ· καὶ οὔτε ἐκεῖ-
νος, ὅστις τὸ πᾶν μοὶ ἀφήρησε, θὰ δυνηθῆ νὰ μοῦ ἀρπάσῃ τὴν ὑπε-
ρηφάνειαν ταύτην.

» Κράτησε τὰ δάκρυά σου· ὄχι, δὲν θέλω δάκρυα ἐκ βλεφάρων
ἐμπνεόντων εἰς ἐμὲ ἀνίκητον περιφρόνησιν. — Σὺ εἶσαι δίκαιος. —
Ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο; εἶσαι υἱὸς ἐπαράτου δι' ἐμὲ γῆς. — Κατηρα-
μένη! πανταχοῦ ὅπου ἀναπνέει λαὸς γυμνός, ἐξόριστος καὶ δούλος,
κραυγὴ γενικὴ βλασφημεῖ τὴν κηκότροπον, ἣτις ἐξετέλεσε τὸ ἀναι-
δὲς τοῦτο ἐμπόριον.

» Ἐνῶ σεμνύνεται διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Μαύρου, ἐξυβρί-
ζει ἐν Εὐρώπῃ τοῦ· ἀδελφοὺς αὐτῆς· καὶ ὑπολογίζει διὰ σκληρᾶς
φρονήσεως τίνα νὰ καταπίεση, καὶ τίνα νὰ ἐλευθερώσῃ. Κατάστρε-
ψον, ὦ ἄσυμπαθῆς, καταπάτησον τοὺς ἀνδρῶν! Μικρὸν τοῦτο.
— Ἡ ἐκδίκησίς μας, καθίσταται ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ ἐπιτα-
χύνοντος αὐτὴν Θεοῦ ἰκανὴ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἰδέας τῆς Εὐρώπης.

» Ἐζῶν δι' ἀναμνήσεων· τὸ πνεῦμα μου ἠττήθη ὑπὸ μανιῶν καὶ
φαντασμακτών. Βλέπω ἤδη τὰς ὀργάς, αἵτινες ὀφείλουσι νὰ πληθ-

ρωθῶσιν· καὶ τολμηρότερο; ἐπαναζῶ εἰς τὴν λίπην. Ἡ γυνὴ αὕτη
ἣτις μ' ἔκλαυσε νεκρὸν, ἢ προσφιλῆς αὕτη, δι' ἣν σὺ μὲ ἔσωσας,
ἄς μὴ τρέμῃ πλέον· ὄχι δὲν θὰ μὲ πρᾶξῃ ποτὲ πλέον ἢ μανία
εἰς ὀλεθρίου σκοπούς.

» ἴτως δὲν εἶνε μακρὰν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν πάντες θέλομεν καλέ-
σει ἀλλήλους· ἀδελφοὺς, καθ' ἣν ἐπὶ τῶν ἐξιλεωθέντων θρήνων διὰ
θρήνων θέλει κατέλθει ἡ συγγνώμη καὶ ἡ λήθη. Ἀλλ' ἤδη τὰ μίστη
εἶνε χλωρά· καὶ μακρὰ ἐπιτορκία καταδεικνύει αὐτὰ εἰς τὴν καρ-
δίαν μου. Ἐν τούτοις, ἂν καὶ ὀφείλω εἰς σὲ τὴν ζωὴν, μάθε ὅτι δὲν
σὲ ἀνχνωρίζω ὡς φίλον μου.

» Ὁ μείων ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς ξένης· ταύτης γῆς, προσφέρων τὴν ἐν-
τιμον δεξιάν, ἐρ' ἣς λάμπει ὁ λωρὸς τῆς πολεμικῆς λαβῆς, εἰς ταπει-
νοτέρης ὑπηρεσίας. Θεέ μου! Ἀνχιμνησκόμενοι οἱ υἱοὶ μου ὅποιοι
εἶμαι, καὶ ὅποιοι ὑπῆρξα, θὰ φριξῶσιν! ἀλλὰ δὲν θὰ εἴπωσιν αἰ-
σχυνόμενοι: *Παρ' Ἀγγ.λου ὁ πατήρ μου ἐπέτυχεν τὸν ἄρ-
τον του.* »

Ἰρκίεθι ὁ Πάργιος καὶ ὁ ὄρκος τοῦ δυστυχοῦς οὐδέποτε ὑπέ-
πεσεν εἰς ψεύδος. Εἰσέτι σήμερον ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην κατοι-
κίαν κινεῖ τὴν συμπάθειαν τῶν ὑποδεχομένων αὐτόν· ἐκλέγει τὴν
νομὴν εἰς τὰ πρ' αὐτοῦ ὀδηγούμενα ἀλλότρια πρόβατα· ἰδρώνει
εἰς τὸν αὐλακκὰ τῆς ξενικῆς γῆς, ἀλλ' ἰλαρύνεται ἐνθυμούμενος, ὅτι
οὐδέποτε ἐξουτελίσθη ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίας.

Ἡμέραν παρ' ἡμέραν εἶναι μᾶλλον ἢ πικρία ἐπιβαρύνει τοῦ ἀθλιῶ
τὸ πνεῦμα. Οὐδεὶς γλυκὺς πόθος ἀνακαλύπτει εἰς τὴν καρδίαν
του ὠραίαν τινὰ ἐλπίδα. Οὐδεμία ἀκτίς χαρᾶς προσμειδιᾶ αὐτῷ·
πᾶσα φωνὴ ὡς φωνὴ ὀργῆς· πλήττει τὰ ὄτα του. Εἰς τὴν θεῶν
παντὸς παρουσιαζομένου προσώπου νομίζει ὅτι βλέπει τὴν ὀργὴν
καὶ τὴν χλεύην.

Ἄτιμασθεῖσαν ὁμολογῶν τὴν πατρίδα του, τὴν ἀπαρνεῖται, τὴν
φεύγει, τὴν μισεῖ. Δὲν ὑποφέρει ὅμως ἀκούων κατηγορουμένην αὐ-
τὴν παρ' ἄλλων· ὅμως λυπεῖται μὴ δυνάμενος νὰ τὴν ἀγαπήσῃ.
Δυστυχῆς! Διατρέχει τὴν Εὐρώπην. Ἀλλὰ πανταχοῦ τὸν παρακο-
λουθεῖ τὸ παράπονον· καὶ οὐδεμίαν ὁ τάλας εὔρε ποτὲ γῆν δυνά-
μενὴν νὰ ἰλαρύνῃ τὸ πρότωπόν του,

Πορεύεται εἰς τὰ ἐρυθρὰ τῶν ῥόδων κλίματα, παρὰ τοὺς λόφους, ὅπου αἰωνίως ἀνθεῖ ἡ ἐλαία, διὰ μέσου χλοερῶν πεδιάδων, καταρδευομένων ὑπὸ δαψιλῶν ναμάτων. — Ἄλλὰ πανταχοῦ, εἰς τὰς πεδιάδας, εἰς τοὺς λόφους, εἰς τὰς ἐν μέσῳ τῶν χωρίων ἐκτάσεις, ἀκούει τὴν Ἀγγλίαν καταγορομένην δι' ἀδίκους ὕβρεις, κταρωμένην διὰ νέον φθόνον. —

Πορεύεται εἰς τὰς ἀκανθωτὰς κοιλάδας, ἐπὶ τῶν κρημνῶν ὅπου ὁ αἰγαγρος πηδᾷ, εἰς τοὺς σκιαζομένους ὑπὸ ἐλατῶν βράχους, τὰς ὁποίας κατέφερον ἀρπάζσαντες οἱ καταρρέοντες ἐκ τῶν ἀκρωρειῶν λιθοί. Ἄλλ' ὅτε ἡ νιφροστιβάς κτακυλινδεταί, πανταχοῦ ὅπου ἡ σιωπᾶ ἢ βρυχᾶται ὁ ὄλεθρος, κραυγὴ σπαρακτικὴ ἐγείρεται δι' ὅσα ἢ Ἀγγλία ἐπῆνεγκε τραύματα.

Διέρχεται ποταμούς, καὶ ἀπὸ ὄχθης εἰς ὄχθην ζητεῖ, ταχύνων τὸ βῆμα, νείαν τρίβον, διατρέχει πόλεις καὶ φρούρια, καὶ οὐδέποτε σταματᾷ τὸν πλανήτην τοῦ πόδα. Ἄλλὰ πανταχοῦ ἀκούει τὸν ὄρηνον ἀπέιρων γενῶν, ἄλλων μὲν ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας προδοθέντων καὶ ἐτέρων πωληθέντων ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας.

Ἐνομίσαμεν εὐχὴ περιττὸν μετὰ τὴν καταχώρισιν τῶν Προσφύγων τῆς Πάρρας, ποιήματος ἀποπνεόντος τὴν ἱερὰν ἐκείνην συμπάθειαν πρὸς ἀναξιοπαθοῦντας καὶ προδοθέντας χριστιανούς, νῦν μεταφράσωμεν καὶ τὸ ἐξῆς ἀσματίον τοῦ Βικεντίου Μόντη, συγγραφεὴν, ὁπότε ὁ Μέγας Ναπολέων ἐκυριάρχει τῆς Γαλλίας, καὶ ἡ δυστυχὴς Ἰταλία ἤλιπε τὴν ἀπελευθερώσιν τῆς ἀπὸ τῶν σιδηρῶν δούλων τοῦ Ἀετοῦ τῆς Αὐστρίας.

ΑΣΜΑΤΙΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ.

Φῶς γὰ σοῦ ἀρηθηῖ ὁ ἥλιος, καὶ χόρτον ἡ γῆ, κακοῦργε, ἦτις ἀπὸ τοῦ φύκου καὶ τοῦ σκοπέλου, δίκην λιθοῦ, ἀνῆλθε εἰς τὸν θρόνον, καὶ μὲ τὰ ὄπλα τοῦ Ἰούδα ἐξέσχεσαι εἰς τὸν πόλεμον.

Ἔργαστήριον ἐγκλημάτων, ἐν ᾧ περικλείεται ἀπάσης τῆς Ἐυρώπης ἡ βλάβη καὶ τὸ ἄλγος, θὰ ἔλθῃ ἐπιχρῆ, καθ' ἣν θὰ ταπεινώσῃ τὴν ὄρεν, ἐὰν βεβαρυμένος ὁ Οὐρανὸς δὲρ σὲ καταποντίσῃ.

Ἡ χεὶρ, ἣτις διέπει τῶν Γαλλῶν τὴν τέχνην θὰ σοῦ ἀνατρέψῃ τὴν κόμην, καὶ θὰ κλείσῃ τὸ αἵματηρὸν σου ἀσεβὲς ἐμπόριον.

Θὰ λάβῃ ὁ κόσμος εἰρήνην καὶ σὺ παράφορος καὶ σκληρὰ τῆς θαλάσσης τύραννε θὰ ἐπανακάμψῃς εἰς τὸ ἀγκιστρον, ὅπερ ἐγκατέλιπες, ἀλιεῦτρια γυμνῆ.

Καταχωρίζομεν ἐπίσης καὶ τὸ πρωτότυπον διὰ τοῦ γινώσκοντα; τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν.

SONETTO
CONTRO L' INGHILTERRA.

Luce ti nieghi il sole, erba la terra
Malvagia, che dall' alga e dallo scoglio
Pel sentier dei ladron salisti al soglio
E coll' armi di Giuda esci alla guerra.

Fucina di delitti, in cui si serra
Tutto d' Europa il danno ed il cordoglio
Stagion verrà, che abbasserai l' orgoglio,
Se pur stanco Iddio non ti sottera.

La man che temprà delle Gallie il fato
Ti scomporrà le chiome, e fia che chiuda
Quel tuo di sangue empio mercato.

Pace avrà il mondo e tu briaca e cruda
Del mar tiranna, all' amo abbandonato
Erai ritorno pescatrice ignuda.

X

ΥΠΟ ΛΥΚΑΙΝΩΝ ΑΝΑΤΡΑΦΕΝΤΑ.

Αἱ διηγήσεις περὶ τῶν ἀγρίων ζώων, ἅτινα ἢ κατὰ τύχην, ἢ ἐξ ἰδίας προαιρέσεως ἀνέθρεψαν ἀποπλανημένα παιδιά βριθοῦσιν, ἐν παντί σχεδὸν τόπω, καὶ πολλάκις κατὰ διαφόρους ἐκτίθενται τρόπους. Ὅμοιαι διηγήσεις ἀποτελοῦν τοὺς προτοφιεῖς μύθους, δι' ὧν εἰκονίζονται οἱ ἥρωες καὶ οἱ θεμελιωταὶ τινος ἔθνους. Ἀπαντοῦμεν πάντοτε εἰς τὸ πεδίον τὴν ἔλαφον, τὸν κύνη, τὴν ἀρκτον, ἀλλὰ συγχρότερον πάντων παρουσιάζεται ἡμῖν ὁ λύκος. Ἐκαστος ἀς κρίνη ὅπως θέλει τὴν ἱστορίαν τοῦ Ῥωμύλου· τὸ βίβαιον ὅμως εἶνε ὅτι δὲν πρέπει ἅπαντα νὰ θεωρηθῆ ὡς ἐπιδόσεις. Τελευταίον ἐδημοσιεύθη ἔκθεσις ὑπαλλήλου τινὸς Ἰνδοῦ, ἐν ἣ ἀναφέρεται « τίνε τρόπον λύκοι ἐγαλακτοῦχισαν τέκνα ἐν ταῖς φωλεαῖς αὐτῶν ».

Ἐν Ἰνδία, ὡς ἐπίσης εἰς τὴν ἀρκτικήν Εὐρώπην κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ὁ λύκος ἐθεωρήθη ὡς ζῶον ἱερόν. Πάντες σχεδὸν οἱ Ἰνδοὶ ἐκ προληπτικοῦ πρὸς αὐτὸν φόβου δὲν τὸν φονεύουσιν, οὐδὲ τὸν πληγώνουν, καὶ τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἤθελε χυθῆ αἰμά του θεωρεῖται ὡς κατεστραμμένον. Φυσικὴ συνέπεια τῶν τοιούτων ἰδεῶν εἶνε ὅτι καθ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας ὅπου κατοικοῦν ὀλίγοι Εὐρωπαῖοι οἱ λύκοι οὕτως πληθύνονται, ὥστε οὐ μόνον ἐπιφέρουν βαρυτάτας βλάβας εἰς τὰς μάνδρας, ἀλλὰ συχνάκις ἀρπάζουσι καὶ παιδιά. Ἐν τούτοις κλάσις λαοῦ, ἢ ἐνδεεστέρᾳ καὶ μᾶλλον εἰτελή, ἥτις δὲν ἔχει σταθερὰν δικαιοσύνην, τοιαῦτὰ νὰ καταδιώκῃ τοὺς λύκους· ἀλλὰ καὶ αὕτη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ γίνῃ κάτοχος τῶν πετραδίων καὶ ἄλλων χρυσῶν κοσμημάτων, ἀνηκόντων εἰς τὰ ὑπὸ τῶν λύκων φαγωθέντα παιδιά.

Ὁ λύκος εἶνε πολλάκις ἀγαθότερος τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τὰ περὶ-χωρὰ τοῦ Σουλταμποῦρ, εἰς τὸ παρὰ τὸν ποταμὸν Γούμπτην ἐπίπεδον ὕψωμα, ὑπάρχουσι πολλοὶ λύκοι, καὶ ἐκεῖ κατὰ πρῶτον ἀπαντοῦμεν λυκαίνια, ἀναλαμβανούσα; τῆς τροφῆς τὸ ἔργον.

Στρατιώτης τις βυθίζων παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, παρὰ τὸ Χάνδορ, εἶδεν ἐξερχομένην τῆς φωλεᾶς τῆς λυκαίνου μετὰ τριῶν

λύκιδων καὶ ἐνὸς παιδίου· τοῦτο δὲ ἐπεριπάτει τετραποδίτη, καὶ ἐφαίνετο λίαν ἐξοικειωμένον μετὰ τῶν ἀγρίων συντρόφων του· ἡ λυκαίνια ὑπερασπίζετο αὐτὸ ὡς τὰ τέκνα τῆς· καὶ τὰ τέσσαρα δὲ προσῆλθον εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἔπιον· ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἠδυνήθη ὁ στρατιώτης νὰ κρυφθῆ. Ἐζήτει νὰ καταλάβῃ τὸ παιδίον, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος ἦτο τόσον ἀνώμαλον, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ εἰσέλθῃ. Καὶ οἱ μὲν λύκοι καὶ τὸ παιδίον κατέφυγον εἰς τὴν φωλεάν των. Ὁ δὲ στρατιώτης ἐπορεύθη εἰς τὸ Χάνδορ, ἔλαβε διαφόρους ἀνθρώπους δι' ἀξινῶν ὠπλισμένους, πρὸς ἀποδίωξιν τῆς λυκαίνης ἐκ τῆς φωλεᾶς τῆς, ἥτις εἶχε βάρη· ἐξέμελλε ὁλοῦ ποδῶν. Τὸ θηρίον ἐφάνη τάχιστα μετὰ τῶν μικρῶν του καὶ τοῦ παιδίου. Οἱ στρατιῶται καὶ οἱ σύντροφοὶ του τὸ κατεδίωξαν ἐφιπποὶ, τὸ ἠνάγκασαν ν' ἀπομακρυνθῆ πολὺ, καὶ κατέτυχον τὸ βρέξος.

Ἦτο δὲ τοῦτο ἐνέχ μεχρὶ δέκα ἐτῶν, καὶ εἶχε πύσας τὰς ἐξείς ἀγρίου ζώου. Εἰς πᾶν σπάλαιον, τὸ ὅποιον κατὰ τὴν ὁδηγοῦσαν εἰς Χάνδορον ὁδὸν ἐβλεπεν, ἐζήτει νὰ κρυφθῆ. Εἰς τὴν θίαν τοῦ ἀνθρώπου ἐροικία καὶ ἐπροσπάθει νὰ φύγῃ· ἀλλὰ βλέπων παιδιά ἐπίδα μὲ ὠρυγμούς κυνῶ; καὶ ἐζήτει νὰ τὰ δῆξῃ. Οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ φάγῃ ὅπτιον κρέας, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὤμου ἐβρίπτετο μετ' ἀδηφάγου ἐπιθυμίας, καὶ διευθετούμενον κατὰ γῆς τὸ κατέπιπεν μετ' ἐναργοῦς χιρᾶς. Ἐὰν ἐνῶ ἔτρωγε, ἤθελέ τις τὸ πλησιάζει, ὡς ὕστερο τρομερῶς. Ἐν τούτοις δὲν ἐταράττετο ποτῶς εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ κυνῶς, μάλιστα μετ' αὐτοῦ διενέμετο τὸ τεμάχιον τοῦ κρέατος.

Ὁ στρατιώτης ἐγκατέλειπε τὸ παιδίον εἰς τὸν βράχιᾳ (*) Σουλταμποῦρ. Ἐξήτηθησαν οἱ γονεῖς του, ἀλλ' οὗτοι δὲν ἠθέλησαν νὰ γίνωσι γνωστοὶ βλέποντες τὸ παιδίον διατρεῖν τὴν φύσιν τοῦ λύκου. Ἐζήτησε δὲ τρία ἔτη ὑπὸ τὴν ἐπαγρύπνησιν τοῦ πλοίαρχου Νιχολέτι, καὶ ἔμεινε πάντοτε ἀπλοῦν ζῶον. Ἀδύνατον ὑπῆρξε νὰ τὸ συνελθῆται νὰ φέρῃ ἐπ' ὤμων ἐνδυμά τι, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ψυχροτάτην ὥραν τοῦ ἔτους· ἡμέραν τινὰ διέσχισε ἐπί-

(*) Οὕτως εἰρήνοτο οἱ ἠγεμόνες Ἰνδοὶ, ὅστινες ἦσαν πρότερον ὑπῆκοοι τοῦ αὐτοκράτορος τῶν Μογγόλων.

στρωμα πλήρες βαμβακίου, και κατέπει τα τεμάχια μετα της άλλης τροφής του, ήτις ἐτίθετο εἰς γωνίαν τινα, πρὸς ἣν ἐλπίσας τετραποδιστί, σπανίως ἐστάμενον ὄχιον. Ἐδείκνυνεν ἀποστροφὴν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους και ἀείψατα ἐζήτει νὰ τοὺς ἀπορεύγῃ. Ἀπ' ἐναντίας ἤγάπα πολὺ τοὺς κύνας και τοὺς πιθήκους, και μετ' αὐτῶν μάλιστα διενέμετο τὴν τροφήν του. Οὐδέποτε ἐράνη γελῶν ἢ μειδιῶν, οὐδὲ ποτὲ ἠλούθη προφίρον λέξει, ἐκτὸς ἐλαχίστων τιῶν πρὸ τοῦ θανάτου του. Κατὰ τὰς τελευταίας ἐκείνης στιγμᾶς ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὰς χεῖρας, εἶπεν ὅτι ἐδοκίμαζεν ἰσχυρὸν πόσον και ἐζήτησεν ὕδωρ πῶν δ' ὀλίγον ἀπεθλιν. Ἐὰν τὸ παιδίον τοῦτο ἤθελεν ζῆσαι πείσιαι χρόνον, πιθανῶ, ἤθελεν ἐπαναλάβει τὸ λογικόν, και οὐ, ὡς φαίνεται, ἡ ἀνθρώπινος φύσις ἐράνη εἰς αὐτὸ καθ' ὁλοκληρίαν ἠττημένη ὑπὸ τῆς ζωώδους.

Ὁμοίον τι συνέβη κατὰ τὰ περὶ χωρὰ τοῦ Γκού τι. Κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1843, ἐργάτης τις κατοικῶν εἰς Χούπραν, εἶκοι μίλια μακρὰν τοῦ Σουλταμπούρ, παρακολουθούμενος ὑπὸ τῆς συζύγου και τριετοῦς τέκνου του, ὅπερ πρὸς τινων ἡμερῶν εἶχε λάθει πλῆγην εἰς τὸ γόνυ του, ἐπορεύθη εἰς τὸν ἀγρό του. Ἐφ' οὗ δὲ ὁ πατήρ του ἐθρῖζε, λύκος πηδῆσας ἐκ κρύπτου, ἤρπασε τὸ παιδίον και τὸ ἔσυρεν πρὸς τὴν φωλεάν του. Ὁ πατήρ ἰδὼν τοῦτο ἔδραμε νὰ κράξῃ ἀνθρώπους, ἀλλ' ἐπανελθὼν δὲν ἠδυνήθη νὰ εὔρῃ τὰ ἔχνη τοῦ ζώου.

Μετὰ δύο ἔτη, δύο κάτοικοι τοῦ Σιγγραμούρ, θηρεύοντες ἐπὶ τινος λόφου, εἶδον ἐξερχομένους ἐκ σπλαίου τρεῖς λύκοι, και ἐν παιδίον, οἷτινες μετ' ἐκείνου διευθύνοντο πρὸς πότιν εἰς τὸν ποταμόν. Οἱ κυνηγοὶ ἠκολούθησαν τὰ ἔχνη των, ἀλλ' οἱ λύκοι ἤδη εἶχον καταφύγει εἰς τὴν κοίτην των. Τὸ παιδίον ἦτον ἕτοιμον νὰ τρεξῇ ὀπισθέν των, ὅτε ὁ εἷς των θηρευτῶν τὸ ἤρπασεν ἀπὸ τοῦ ποδὸς και τὸ ἐκράτησεν. Ἦτο δὲ τοσοῦτον ἀπαρρωμένον, ὥστε ἤρξατο νὰ τὸν δάκνῃ, και λαβὸν διὰ τῶν ὀδόντων τὴν καλᾶμην τοῦ σπλου του συνελίνει αὐτὴν ὅσον ἠδύνατο ἰσχυρότερον. Ἐν τούτοις οἱ δύο κυνηγοὶ τὸ ἔδρασαν και ἀφίχθοντες εἰς τὴν οἰκίαν των, τὸ ἐρύλαξαν εἰκοσιν ἡμέρας, καθ' ἃς ἔπρωξε μόνον ὠμόν κρέας.

Ὅθεν ἠαγκάσθησαν νὰ τὸ πρῶτωι μετ' ἰατροῦ, και πτηνᾶ. Μὴ δυνάμενοι δὲ τοιοῦτοτρόπως νὰ διατηρήσωσιν αὐτὸ περισσότερον, τὸ ἐξέθεσαν εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Καλεσκούρ, ὅπου εὐρεθῆ φιλάθρωνός τις, φροντίσων περὶ τούτου. Κατὰ τινα ἡμέραν πηνηγύρεως τὸ εἶδεν ἀνθρώπος τις ἐκ Χούπρα, ὅστις ἐπιτρέψας εἰς τὸν οἶκον του διηγήθη τὸ συμβᾶν εἰς τὸν γείτονά του. Ὁ πατήρ τοῦ παιδίου εἶχεν ἤδη ἀποθάνει, ἔζη ὁμοῦ εἰσέτι ἡ μήτηρ του, ἣτις μετὰ μεγίστης ἀνυπομονησίας ἐζήτησε πάραυτα σημεῖα. Ἀκούσασα ὅτι ἔφραεν οὐλὴν εἰς τὸ ἀριστερὸν γόνυ, και ὅτι εἰς τὸ ἰσχίον ἐράνιντο σημεῖα τριῶν δάκνων, συνήθροισε τὰ ὀλίγα φορέματά του, ἐπορεύθη εἰς τὴν ἀγορὰν και ἀνεκάλυψε τρίτον σημεῖον, ὅπερ τὸ παιδίον εἶχεν ἀπὸ γενετῆς του.

Τὸ ἔλαβε μετ' ἐαυτῆς εἰς τὸ χωρίον της, ἀλλ' ὡς τὸ προηγουμένον, τὸ παιδίον ἐράνιτο ἀπολέαν πᾶν ἀνθρώπινον αἴσθημα. Ἐπειδὴ δ' ἐσυνείθησε νὰ βραδίξῃ πάντοτε τετραποδιστί, οἱ ἀρμαὶ τῶν βραχιόνων και γνάτων του ἐπὶ τοσοῦτον ἐτραχίνθησαν, ὥστε οὐδόλω; ἐκλύποντο, και τὴν μὲν ἡμέραν περιεβέρετο εἰς τὸ χωρίον, ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐξευγεν εἰς τὰ δάση. Δὲν ἠδυνήθη νὰ μάθῃ τὸ ὀμιλεῖν οὐδὲ κἄν ἐπρόφθησαν νὰ τὸ γυμνάσωσιν νὰ συναρθρώσῃ μίαν μόνην λέξιν. Πῶν, ἔθετε τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ δὲν ἔλειγε μετὰ ταῦτα τὰ γέιλη, ὡς συνειθίζουσι οἱ λύκοι. Τὸ μᾶλλον εὐάρετόν του φαγητὸν ὑπῆρξε πάντοτε τὸ ὠμόν κρέας, και ἐὰν καθ' ὁδὸν εὔρισκε τεμάχιόν τι, ἔτρχε νὰ συμράγῃ αὐτὸ μετὰ τῶν κυνῶν τοῦ χωρίου.

Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐπιστοῦς ταύτης, διηγείται και ἕτερα τοιαῦτα συμβᾶντα. Ἡμεῖς παραλείποντες αὐτὰ, ἀναρέρομεν εἰσέτι ἐν τὸ και μᾶλλον ἀξιοσημείωτον.

Πρὸ ἐπιτὰς περίπου ἐτῶν, στρατιώτης τις, ἐκ τῆς συνορίας τοῦ ῥαγια τοῦ Βόδι, Χουρδούτ Σίγγ, περιπαιτῶν πρὸς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Γκάγκκ, εἰς τὴν γῶραν Βοχρέτγ, εἶδε δύο μικροὺς λύκους και ἐν παιδίον πίνοντα ὕδωρ. Κατόρθωσθε νὰ λάβῃ τὸ παιδίον, ὅπερ ἐφαίνετο περίπου δεκαετῆς τοσοῦτον ἦτον ἄγριον, ὥστε διέβριξε τὰ φορέματα τοῦ στρατιώτου, και κατέδραξεν αὐτὸν Ὁ ῥαγια; διέταξε νὰ τὸ δέσωσι, και πρὸς τροφήν διώρισεν ὠμόν

ἄλλοι μάλισ μετὰ ἰκανὸν χρόνον ἐπετρέπη αὐτῷ ἡ ἐλευθέρα περιστροφή του εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Βόνδι. Ἡμέραν τινα δικβαίον ἐκ τινος κρεωπωλείου ἐκλεψε τεμάχιον κρέατος· θελήσαν δὲ νὰ ἐπιναλλάξῃ τὴν κλοπὴν, συελήθη ὑπὸ τοῦ κρεωπώλου, ὅστις διὰ βέλους ἐτραυματίσεν αὐτὸ εἰς τὸ ἰσχίον. Ἄνθρωπό τις ὀνομαζόμενος Σανού, ὑπέρτης· ἐμποροῦ τινος, ἔλαβε δι' αὐτὸ συμπάθειαν. Ἀπέσπατε τὸ θέλο, ἀπὸ τῆς πληγῆς του, καὶ τοῦ ἠτοίμασε στρωμνὴν ὑπὸ τι δένδρον, παρ' ὃ εἶχε δι' ἑαυτὸν ἰσταμένην σκηνήν. Ἔδρασε τὸ παιδίον διὰ σχοινοῦ, ὅπερ μετὰ ταῦτα προσέδεσεν ἐπὶ τινος παιάλου ὅπως μὴ δυνηθῇ νὰ φύγῃ· μέχρι τοῦδε τὸ δυστυχὲς πλάσμα δὲν εἶχε γευθῆ ἢ μόνον ὠκὸν κρέας, ἀλλ' ὁ Σανού τὸ κατέπειτεν ἤδη νὰ φάγῃ ὄρυζον καὶ ὄσπρικ. Ἀφοῦ οὕτως δεδεμένον ἔμεινε περὶ τὰς εἰς ἐδομομάδας, καὶ διὰ συνεχῶν τριψιμάτων ἐλαίου ἐθεραπεύθη ἐντελῶς, ὁ Σανού τὸ ἔλυσε, καὶ τὸ παρκίνει νὰ περιπατήτῃ διὰ μόνων τῶν ποδῶν, διότι μέχρι τοῦδε ἐπεριπάτει τετραποδιστί. Μετὰ τέσσαρα μῆνας ἤρξατο νὰ ἐνοῆ καὶ νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς διατάξεις, ἅς διὰ λέξεων ἐλάμβανεν. Οὕτως ἔμαθεν νὰ θέτῃ ταμβάκον εἰς τὰς πίπας, νὰ λαμβάνῃ καὶ φέρῃ ἀνθρακα, καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι διετάττετο. Ἄπαξ μόνον ἐπαχειρίσει νὰ προφέρῃ μίαν λέξιν· ἦτο δ' αὕτη τ' ὄνομα νεάνιδος, κόρης κωμικοῦ τινος, ἢ μικρὰ Ἀβουδέα, ἣτις ἐδειξέ τινα πρὸς τὸ τραϊπίρων ἐπιμέλειαν. Ἢ ὅτι μὲ τοῦ σώματός του ὑπῆρξε πάντοτε ἐμετική, ἂν καὶ ὁ Σανού τὸ ἔπλυνε συνεχῶς δι' ὕδατος καὶ κοπανισμένου συναποσπόρου· ἀλλὰ καίτοι διχρεασάντων τῶν λουτρῶν πολλοὺς μῆνας, καθ' ἃς ἔτρωγε μόνον ὄρυζον καὶ καρπούς· ἢ δυσωδία τοῦ σώματός του οὐδόλω· ἤλαττώθη· Νύκτα τινα, ἐνῶ τὸ παιδίον ἀνεπαύετο ὑπὸ τι δένδρον, ὁ Σανού εἶδε πλησιάζοντα πρὸς αὐτὸ δύο λύκους, οἳ τινες ὄσφρανθέντες αὐτὸ, διὰ θιαῖα· κινήσεως τὸ ἐξύπνησαν. Τοῦτο δὲ ἀντὶ νὰ τρομάξῃ ἔθεσεν τὰς χεῖρας του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των καὶ ἤρξατο νὰ παίξῃ μετ' αὐτῶν, καλύπτον αὐτοὺς διαχύρων, ἐνῶ περίξ του ἐπήδων. Ὁ Σανού ἠθέλησε ν' ἀπομακρυνθῇ, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ἀπαρτηρήσας. Ὅθεν ἔντρομος· προσεκάλεσε νυκτοφύλακά τινα, πλησίον του ὄντα, πρὸς ὃν εἶπεν ὅτι οἱ λύκοι θὰ καταφάγωσιν τὸ παιδίον· ἀλλ' ὁ

στρατιώτης ἀπήντησε· μακρόν σου ὅσον δύνασαι ταχύτερον, καὶ ἄφες το, ἄλλως θὰ φάγουν καὶ σέ.

Ἰδὼν ὅμως ὁ Σανού ὅτι ἐξηκολούθουν νὰ παίξωσι, ἀπέβαλε τὸν φόβον, καὶ τὰ παρετήρει ἀτενῶς. Τελευταῖον ἐποίησε μικρὸν θάρυτον, καὶ οἱ λύκοι ἐμρόβοι ἔφυγον· ἀλλὰ τὴν ἀκόλουθον νύκτα ἦλθον τρεῖς ὄμοῦ, τὴν ἐπομένην καὶ τέταρτος, ὅστις πολιάκις ἔπειτα ἐπέστρεψεν. Ὁ Σανού ἐνόμιεν ὅτι οἱ δύο πρῶτοι ἦσαν οἱ δύο λυκαίαις, μετ' ὧν εὐρέθη τὸ παιδίον, καὶ ὅτι τὸ ἀνεγνώρισαν ἐκ τῆς ὀσμῆς, ἐπειδὴ ἄλλως ἤθελον τὸ σύρει μεθ' ἑαυτῶν. Ὅτε δὲ τοῦτο ἐπέβλεπε τὴν γείρα του ἐπὶ τῶν κεφαλῶν των, ἔλειξαν τὸ πρόσωπόν του. Μελίτων ὁ κύριος τοῦ Σανού νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Λοῦκνον, κατ' ἀρχὰς ἐδυσκολεύθη νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν Σανού νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸ παιδίον, τελευταῖον ὅμως ἐνέδωσεν. Οὗτος δὲ δεύσας αὐτὸ ἐκ τοῦ βραχίονος διὰ σχοινοῦ, ἐπέθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἰκανὸν θάρος ἐνδυμάτων· ἀλλ' ὅσάκις διήρχοντο, ἐκ τινος σπηλαίου ἐζήτει ν' ἀπορρίψῃ τὸ θάρος, καὶ ἠγωνίζετο νὰ φύγῃ. Ἐὰν τὸ ἐκτύπουν ἤγειρεν ἰστικῶς τὰς χεῖρας, ἀνύψωνε τὸ θάρος, καὶ ἐξηκολούει τὴν πορείαν των· διακρίνων δὲ ἕτερον σπήλαιον, τὰς αὐτὰς ἐπιελάμβανεν ἀποπέρας. Μετ' οὐ πολὺ μετὰ τὴν εἰς Λοῦκνον ἀρξίν των, ὁ ἔμπορος ἔπειτε τὸν Σανού εἰς πόλιν τινα, ὅπου διέμεινε δύο ἡμέρας· ἐπιστρέψας δὲ δὲν ἐπανεῦρε τὸ παιδίον. Δύο ἤδη μῆνες παρεῆλθον, ὅτε ἡμέραν τινα ἐφθάσεν εἰς τὸ Λοῦκνον ἡ σύζυγος· ὑφαντοῦ τινος κομίζουσα ἐπιστολὴν τοῦ Ῥαγια τοῦ Βόνδι, ἐν ἣ οὗτος ἐβεβαίωτο ὅτι πρὸ εἰς περίπου ἐτῶν ἔν ἐκ τῶν τέκνων τῆς τετραετῆς τὴν ἡλικίαν, ἀντηράγη ὑπὸ λύκου· ἔκ τε τῆς περιγραφῆς τοῦ Σανού καὶ εἰς ἄλλων σημείων ἀπέδειχθη ὅτι τὸ παιδίον ἦτο τέκνον τῆς. Ἢ δυστυχὲς μήτηρ διέμεινε χρόνιον τινα εἰς τὸ Λοῦκνον, καὶ τὰ πάντα ἐνήργησε πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ υἱοῦ τῆς· ἐν τούτοις πᾶσα προσπάθεια ὑπῆρξεν ἀωρελής, καὶ οὐδὲν πλέον περὶ αὐτοῦ ἠκούσθη.

Τὸ παιδίον πρέπει νὰ ἐζήσῃ μετὰ τῆς λυκαίνης εἰς ἕως ἐπτὰ ἔτη. Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐκθέσεως· ἔλαβε τὰ· εἰδήσεις ταῦτα· παρὰ τοῦ Σανού, καὶ τοῦ κυρίου του, ἀμφοτέρων ὁμολογούντων τῆς πλήρη αὐτῶν ἀλήθειαν.

Γνωστόν ὅτι οὐδείς ἐπίσημος μαρτυρία ὑπάρχει ὅτι ἄνθρωποι τὴν παιδικὴν ὑπερβάντες ἡλικίαν ἔζησαν εἰς φωλεὰς λύκων. Ὁ σύγγραφός ποιεῖ μνείαν γέροντός, τ. ο. τοῦ Λούλου, ὅστις παιδίον ὦν, εἶχεν εὐρέθη παρὰ καλύβην ἐρκμίτου, εἰς τι δάσος τοῦ Οὐῆε Ταρά, ὅπου ὁ εὐσεβὴς ἀπέθανεν. Δέτρυγε λόγος ὅτι ὁ ἐρκμίτης εἶχεν αὐτὸν ἀφαιρέσει ἐκ τῶν λύκων, μεθ' ὧν συνέζη, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἔφερε τὸ ἐπώνυμον ἄγριος. Ἀπεπτάλη ποτὲ, λέγει ὁ σύγγραφός, πρὸς ἐμὲ, καὶ ἐγὼ συνωμίλητα μετ' αὐτοῦ. Τὸ ἐξωτερικόν του ἐμαρτύρει ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὸ γένος τῶν Θυρών, ὅπερ ζῆεἰ; ἐκεῖνο μόνον τὸ δάσος. Τὸν ἠρώτησι, ἀνθυμῆται ὅτι ποτὲ ἔζησε μετὰ λύκων, καὶ ἔλαβον εἰς ἀπάτησιν ταῦτα. Ὁ λύκος ἀπέθανε πολὺ πρότερον τοῦ γέροντος ἐρκμίτου. Ὁ τοῦτο ὅμως δὲν ἐξήρασε, νὰ μὲ καταπέστη ὅτι αὐτὸς εὐρέθη ἐν μέσῳ λύκων.

Ὡς ἦν ἡβὴ ποτὲ εἰς τὴν πόλιν Χατανπούρ παιδίον, προφανῶς ἀνατραπὲν ὑπὸ λύκων. Ἐφαίνετο δωδεκαετής· τὸ χρῶμα του ἦτο μέλαν, καὶ τὸ σῶμα του κεκαλυμμένον ὑπὸ τριχῶν, οἴτινες ἠρα-
 νίθσαν ἅμα ἐσυνείθησε νὰ λαμβάνη τροφὴν μεμιγμένην μεθ' ἄλατος. Οὐδὲν ποτε ὠμίλει, ἀλλ' ἠνόει καλῶς τὰ σχήματα. Δὲν ἐδυνάθη δὲ νὰ μάθω τί ἀπέγεινε.

Τὰ τελευταῖα ἱστορήματα εἰσὶν ἀμφίβολα, ἀλλὰ τὰ πρῶτα δύ-
 νανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς πραγματικά· ἔπειτα οἱ ἀνιχνύονται ἄς κρίνωσιν ἀφ' ἐκαστοῦ των περὶ τῶν ἱστορηθέντων. Ὄπω; δὴ ποτε τὰ ἐκτελέντα μᾶς ἐράνησαν τόσον γνωστά, καὶ δυνάμενα νὰ γεννη-
 σωσι τοσαύτας ὑποθέσεις καὶ ἀξιολόγους παρατηρήσεις, ὥστε ἐλ-
 πίζομεν ὅτι οἱ ἀνιχνύονται θὰ μᾶς χρεωστοῦν καὶ χάριν, διότι δὲν
 τὰ παρελείψαμεν.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ.

(Ὅρα φύλλον 9).

Ὁ Οἰδίπους παρηκαλεῖ τὸν Κολωνάτην νὰ πέμψῃ πρὸς αὐτὸν τὸν βασιλέα τῶν Ἀθηνῶν, ὡς ἔχον ἀξίον τι λόγου νὰ τῷ φανερώσῃ.

Παρατηρήτατε ὅποιαν προσδοκίαν ἀνάγειρο, ἐν τῇ ἀλλοτρίῃ ταύτῃ σκηπῇ, ἡ μᾶλλον ἐν τῇ συνωμίλιᾳ ταύτῃ μεταξὺ ἀνθρώπων συναντηομένων ἐπὶ τῆς Ἀθηναϊκῆς ὁδοῦ, αἱ πράξεις καὶ οἱ λό-
 γοι τοῦ Οἰδίπου. Ἦδη ἀγχιταὶ ἡ τριχῶδι. Ὁ Οἰδίπους, μαθὼν παρὰ τῆς θυγατρὸς του τὴν ἀσχωρήσιν τοῦ ξένου, ἀπευθίνοι πρὸς τὴν Εὐμενίδας μακρὰν παράκλησιν, ἣ ὁ Χειμῆρος, ἐν τῇ μιμή-
 σει του ἡ μᾶλλον ἡ ἐπιτομῇ του, ἀπέκοψεν, ἀντὶ νὰ διατηρήσῃ προσεκτικῶς· ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ ὑπὸ μορφήν ζωηρὰν καὶ δραματι-
 κὴν γνωστοποιεῖ ὁ ποιητὴς εἰς τὸν εἰσέτι ἀμφίβολον θεατὴν, τὸ ὄνομα τῶν προσώπων, τὸν τόπον τῆς σκηπῆς, καὶ τὸ εἰσέτι ὀλο-
 τελῶς ἄγνωστον αὐτῷ, τὸ ἀντικείμενον τοῦ δράματος.

Οἶα. Ὡς πόντοι δεινῶτες, εὐτε νῦν ἔδρας
 Πρώτων ἐφ' ὑμῶν τῆσδε γῆς ἐκμύσῃ ἐγὼ,
 Φοβῶτε κάμοι μὴ γένωσθ' ἀγνώμονες,
 Ὅς μοι, τὰ πόλλ' ἐκεῖν' ὅτ' ἐξέχρη κακά
 Τύτην ἔλεξε πύλλαι ἐν χρόνῳ μακρῷ,
 Ἐλθὲ τι χώρων τερμῖαν, ὅπου θεῶν
 Σεμνῶν ἔδραν λάβοιμι καὶ ξεστόματιν·
 Ἐνταῦθα κάμψιν τὸν ταλαίπωρον βίον,
 Κέδδη μὲν οἰκίσαντα τοῖς δεδεγμένοις,
 Ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν, οἳ μ' ἀπῆλασαν.
 Σήμεα δ' ἤξιεν τῶνδ' ἐμοὶ παρηγγύχ
 Ἦσειμόν, ἣ βροντὴν τιν', ἣ Διὸς σέλας.
 Ἐγνωκα μὲν νῦν ὡς με τήδε τὴν ὁδὸν
 Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ πιστὸν ἐξ ὑμῶν περὶδὸν

Ἐξήγαγ' εἰς τόδ' ἄλλος· οὐ γὰρ ἄν ποτὲ
 Πρώταισιν ὑμῖν ἀνέκυρσ' ὄδοι πορῶν,
 Νήρων ἀσόνιοι, κἀπὶ σεμνὸν ἐζόμεν
 Βάθρον τόδ' ἀνέπαριον. ἀλλὰ μοι, θεεῖ,
 Βίου κατ' ὁμῶς τὰ· Ἀπόλλωνος, δόξε
 Πέρσιν ἤδη καὶ καταστροφὴν τινα,
 Εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως ἔλγειν, ἀεὶ
 Μόχθοις λατρεύων τοῖς ὑπερτάτοις βροτῶν.
 Ἴτ', ὦ γλυκεῖαι παῖδες ἀχλίου Σκότου,
 Ἴτ', ὦ μεγίστης Πιλλίδος· καλούμεναι,
 Πασῶν Ἀθῆναι τιμωτάτη πόλις,
 Οἰκείρατ' ἀνδρὸς Οἰδίπου τόδ' ἄθλιον
 Ἰῖδωλον· οὐ γὰρ δὴ τόδ' ἀρχαῖον δέμας. (*)

Πῶς αἰφνης ἀνοψοῦται ὁ τόπος τῆς τραγωδίας! ὅποσον μεγάλειον δίδουν οἱ στίχοι· οὗτοι εἰς ἐκεῖνον, ὅσοις μέχρι τοῦδε ἐφαίνετο δυστυχῆς γέρων! καὶ μεθ' ὁποῖα μεγαλοπρεπείας φαίνεται ἡ μυ-

(*) Μεταφράσαμεν τοὺς ἀνωτέρω στίχους πρὸς εὐχερῆ πάντων κατὰ λέξιν.

Ἰσθασταὶ καὶ τρομεραὶ θεαί, ἀρ' οὐ εἰς τὴν διτμονὴν σας, ἐρχόμενοι εἰς τὴν γῆν ταλτην, ἀνεπαύθη κατὰ πρῶτον, μὴ γένηθε ἐνακταί εἰς τὸν φοῖβον καὶ εἰς ἐμέ, ὅστις ὅποτε μοὶ ἐχρησμάσθῃ τὰ πολλὰ κίβητα δυστυχήματα, μοὶ ἐδήλωσε προσέτι ὅτι θὰ εὖρω τὸ τέμα αὐτῶν, μετὰ μακρὸν χρόνον, ἐλθῶν εἰς τὴν χώραν ὅπου θελοῦ με ὑποδεχθῆ καὶ φιλοξενῆσαι αἱ σεμναὶ θεαί. Ἐκεῖ μοὶ ἀνῆγγελλεν, ὅτι θὰ τελειώσω τὸν ταλαίπωρόν μου βίον, πρὸς ὄφελος μὴ ἐλείπων, εἴτινες θὰ μὲ διχθῶσι, πρὸς δυστυχίαν δὲ τῶν ἐξορισάντων με, καὶ ὅτι ἐπιθεσθε αὐτὸν καὶ τούτων σημεῖα θὰ ὑπάρξουν ἢ σεισμός, ἢ βροντὴ ἢ κεραυνός. Γνωρίζω δὲ τώρα ὅτι αὐτὸν μυστηριώδους ὕμων ἐπιβοηθείας δὲν ἠδύνατο ἡ ὁδὸς αὐτῆ νὰ μὲ φέρῃ εἰς τοῦτο τὸ ἄλτος· ἐπιτὸ βεβλιώσ ἐκ τυχαίας συγκυρίας τῆς ὁδοιπορίας δὲν ἀπήντησα πρώτας ὑμᾶς, νήρων, σᾶς τὰς αἰόνους, καὶ ἐκαθητα ἐπὶ τὸ σιθαστόν τοῦτο ἄξεστον βάθρον. Ἄλλ' ὦ θεαί, δότε μοι ἦδη, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἀπόλλωνος, πέρασ καὶ καταστροφὴν τινα τοῦ βίου μου, ἵαν δὲν φανῶ μὴ ἀροκύντως δοκιμασθῆς, καίτοι διὰ μόνωσαν λατρεύων ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον τοῦ θεοῦς. κτλ.

στηριώδης ἰσχύς, ἡ ὁδηγοῦσα ἦδη, μετὰ τόσον μικρὰς δοκιμασίας, τὸ θῆμα τῆς εὐμαρμένης εἰς τὸν τάρον. Ἀλλὰ πῶς; θέλει ἐπιτύχει παρὰ τῆς Ἀττικῆς καὶ τοῦ βασιλείως αὐτῆς τὸν τάρον τοῦτον, καὶ ὅποια αἰ εὐτυχῆς· συνάμα καὶ ὀλέθρην συνέπειαι, ἃς ἡ τύχη εἰς αὐτὸν προσεκόλλησεν; Τοῦτο θὰ ἀναπτύξῃ ἡ συνέχεια. Ὁ ποιητὴς θέλει μόνον νὰ δείξῃ τὴν ἡμετέραν περιέργειαν, ἀνασύρων μέχρι τοῦ μέσου τὸ παραπέτασμα. Διὰ τῆς ἔμφρονος ταύτης οἰκονομίας οἱ Ἕλληες; ἐγονιμοποιοῦν τὰ θέματα αὐτῶν, καὶ ἐσχημάτιζον τραγωδία; ἐξ ἀντικειμένου, ὅπερ ὀλίγας μόνον σκηνὰς ὑπέσχετο.

Φθάνει ὁ χορὸς συντεθειμένος ὑπὸ γερρότων Κολωνιατῶν· δὲν φθάνει ἐν τούτοις κατὰ τύχην, ὡς εἰς τὸ δράμα τοῦ Χενιέρου, ὅστις παραλείπων τὸ μέρος τοῦ διαβάτου, παρ' αὐτοῖς οἱ κάτοικοι τοῦ Κολωνοῦ μανθάνουσι τὴν θρασύτητα τοῦ Οἰδίποδος, ἀπήρσεν, ἀπερικέπτως πως, πᾶσαν αἰτίαν τῆς ἀφίξεώς του. Οἱ Κολωνιάται ἔρχουσι πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ξένου, ὅστις ἀναμφιδόλως ἐξ ἀγνοίας παρεβίβασε τὸν τρομερὸν περίβολον, ἐνώπιον τοῦ ὁποῖου διέρχονται, ὡς λέγουσιν οὗτοι, χωρὶς νὰ παρατηρῶσι, χωρὶς νὰ ἠμιλώσι, διευθύνοντες μόνον διὰ τῶν χειλέων σιωπηλῶν παράκλησιν πρὸς τὰς θεὰς, ἃς καὶ νὰ ὀνοματίσωσι φοβούονται.

Προσέβα γὰρ οὐκ ἄν ποτ' ἀστιβίς ἄλλος εἰς
 Τῶν δε ἀμικμακετῶν κορᾶν,
 Ἄς τρέμομεν λέγειν,
 Καὶ παραμειζόμεσθ' ἀδέρκτως,
 Ἀφώνως, ἀλόγως τὸ τὰς εὐφῆμου στόμα φροντίδος
 ἴεντες· κτλ. (στίχ. 123—128).

Ὁ Οἰδίπου; ὅστις ἐπὶ στιγμὴν ἀποσύρεται εἰς τὸ δάσος· ἵνα ἀκούσῃ τοὺς λόγους των καὶ νὰ βεβαιωθῇ πρότερον περὶ τῶν διχθεσῶν των, δὲν ἀργεῖ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς αὐτούς. Ἡ θεὰ τῶν τυφλῶν καὶ θλιβερῶν γηρατειῶν του, ὁ πένθιμος ἦχος τῆς φωνῆς του, τοῦς ἐκπλήττει δι' ἐκπλήξεως λυπηρᾶς. Ἰπὸ συμπαθείας, ὡς ἐπίσης καὶ θρησκευτικῆς ἀυστηρότητος τὸν παρακινοῦν νὰ μὴ προσθέσῃ εἰς τὰ δεινὰ του καὶ τὸ βῆρος τῆς ἱεροσυλίας, διαμένων μακρότερον εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἀφρόνως εἰσῆλθεν. Αἱ ζωνηραὶ των

ἐντίσσει, οἱ δισταγμοὶ τοῦ Οἰδίποδος, ὅστις φοβεῖται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἄτυλόν του, καὶ ὅστις ἐνδίδει μόνον εἰς τὴν προφανῆ ἀνάγκην, καὶ εἰς τὰς ζωηρὰς παραστάσεις τῆς θυγατρὸς του, ἡ τρυφερὰ μέριμνα τῆς Ἀντιγόνης τοῦ νὰ υποστηρίξῃ τὰ ἀσθενῆ τοῦ πατρὸς τῆς βήματα, καὶ νὰ τὸν δὴρήσῃ εἰς τόπον, ὅπου νὰ δύναται νὰ σταθῇ χωρὶς νὰ προσβάλῃ τοῦ θεοῦ; καὶ τοὺς νόμους τῆς χώρας, αὐτὰ πάντα ἐκτίθενται μετὰ πλείστης ἀφελείας εἰς σκηναίαν, ἥτις, οὕτως εἰπεῖν, ἐγγίζει τὴν καρδίαν, καὶ ὤρειλεν εὐχαρίστως νὰ καταλαμβάνῃ τοὺς ὀρθαλοὺς, ἀλλ' ἥτις δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκφύγῃ τῶν αὐστηρῶν ἀρρωτημάτων τοῦ Χειρέρου.

Βλέπομεν εἰς τὸν Ὀμηρον, ὅτι ἡ φιλοζενία κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους δὲν ἀνερέυνα πρότερον περιέργως τὸ ὄνομα, τὴν πατρίδα, τὰς τύχας τοῦ ξένου, ἐκ τοῦ φόβου μὴ φανῆ ἀγοραζομένη παρ' ἐκείνου δι' ἐκμυστηρέσεων πολλῆς ὀχληρῶν. Ἀλλ' ἦτο ἀπλῆ ἀβροφροσύνη, πιθανῶς, μᾶλλον κατὰ τὸ ἦθος τῶν ἠρώων ἢ τὸ τοῦ ὄχλου. Οἱ γέροντες Κολωνιάται, ἀθηροποὶ μεσαίαις καταστάσεως ἐρωτῶσιν ἀμέσως τὸν ξένον, τίς εἶ; Ὁ Οἰδίπους ἀποφεύγει ν' ἀποκριθῇ· ἐκεῖ οἱ ἐπιμένουσι καὶ οὗτος ἀποποιεῖται. Ἄπαξ εἰσέτι ἡ θυγάτηρ του παρεμβάλλει, ἵνα τὸν πληροφορήσῃ ὅτι ἡ ἀντίστασις εἶνε ἀίτιυρος. Ὁ Οἰδίπους καίτοι τοσοῦτον βεβαρυσμένος ὑπὸ τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ γήρατος, διετήρησέ τι τοῦ ἀγερώχου καὶ ἀνυπομόνου χαρακτῆρος του· ἀλλ' ὑποχωρεῖ ἐκουσίως εἰς τὸ κῶρος τῶν λόγων ἐκείνης, ἥτις ἀπέρρωσεν ἐκυτὴν, ὅπως τῷ χρησιμεύσῃ ὡς ὀδηγός, καὶ ἥτις κατέστη ὁ σύμβουλος, ὡς ἡ βακτηρία τῶν γερατειῶν.

Ἐνταῦθα ὁ Σοφοκλῆς μιμεῖται ἴσως τὸν Εἰρηπίδην, ὅστις τοσάκις τὸν ἐμιμήθη. Τὸ μέρος τοῦτο μᾶν ἀνακαλεῖ τὴν ὁμολογίαν τῆς Φαίδρας, καὶ τὰς τοσοῦτον καλῶς ἐκτεθειμένας ὑπὸ τοῦ Ῥακίνου περιστροφάς· *Ἐρωτίζεις τὸν νῆδον τοῦτιν τῆς Ἀμαζόνος; . . .* Ὁ Οἰδίπους λέγει ἐπίσης τὸ αὐτὸ, διατηρῶν ἀπόκρυφον ἐπ' ὅσον δύναται ὄνομα, ὅπερ ἀδυνατεῖ πλέον νὰ σιωπήτῃ·

ΟΙΔ. Ἀλλ' ἐρῶ· οὐ γὰρ ἔχω κατακρυφάν.

ΧΟΡ. Μακρὰ μέλεστον, ἀλλὰ τάχυσ.

ΟΙΔ. Λάττω ἴστε τι· ὄντα; ΧΟΡ. Ὁ ο ο ω·

ΟΙΔ. Ἄθλιον Οἰδιπόδαν; ΧΟΡ. Σὺ γὰρ ὄδ' εἶ;

Εἰς ἐκάστην λέξιν ἀνκράζει ὁ χορός, ὅστις ἐνωσὶ πάραυτα ὁποῖον κινδυνώδη ξένον ἐδέχθη, καὶ ὅστις λαμβάνων ὀπίσω τὴν ὑπόσχεσίν του, τὸν διατάττει ν' ἀνχωρήτῃ ἐν τῷ ἄμα.

Τότε διὰ στίχων, ὅπου ἡ λυρική ἀταξία τῶν λέξεων ἐκφράζει κάλλιον τὸν θόρυβον τῆς καρδίας, ἀλούουσιν οἱ τεταραγμένοι Κολωνιάται τὴν θρηνώδη τῆς Ἀντιγόνης φωνήν, ἥτις ἐξείρει τὴν συμπάθειαν εἰς τὰς καρδίας των, ἐνῶ διὰ τῶν βλεμμάτων τῆς (αὐτῆς ἢ ἰδία τὸ λέγει, καὶ εἶνε θελκτικόν, ἐπειδὴ ὁμιλεῖ διὰ τυφλόν, ἐσπερημένον τοῦ τοσοῦτον ἰσχυροῦ ἐκείνου μέσου ἐν τῇ περικλήσει), ἐνῶ διὰ τῶν βλεμμάτων τῆς ἐπιδιώκει τὰ βλέμματά των, ἢ ὡς λέγει ὁ ποιητής

Ἄντομαι οὐκ ἀλλοῖς προσορωμένα

Ὀμμα σὸν ὄμμασιν (*).

Μετὰ ταῦτα ὁ Οἰδίπους, μεταβάλλων τόνον καθ' ὃν χόριον ἡ σκηνὴ μεταβάλλει μέτρα καὶ ἐπανερχεται εἰς τοὺς ἰάμβους, ἐρωτᾷ εἰρωνικῶς, ποῦ αἱ ἀρεταὶ ἐκείναι τῶν Ἀθηνῶν, ἡ φιλοζενία τῆς, ἡ γενναϊότης αὐτῆς, αἱ τοσοῦτον εὐφημιζόμεναι; Τί! φοβοῦνται ἐν ὄνομα! ἐπειδὴ, ὡς πρὸς τὰς πράξεις του γνωρίζει πᾶς τις καλῶς, ὅτι ὑπῆρξε τὸ παθητικὸν ὄργανον. Ἄς μὴ θελήσουν διὰ τῆς σκληρότητός των νὰ ἐξυβοῖουν τοὺς θεοὺς καὶ νὰ ἀμαυρώσουν τὴν δόξαν των. Ὅσον ἄθλιος καὶ ἀνφάνισται εἰς αὐτοὺς εἶνε ἅγιος καὶ ἱερός, καὶ ὅλ' αὐτοὺς προξενήσῃ μεγάλας εὐτυχίας. Ἀφοῦ ἔλθῃ ὁ βασιλεύς των ὅλ' μάθωσι τὰ πάντα· καὶ ἂς ἀπέχωσι μέγιστον τότε τῆς πρὸς αὐτὸν κακομετχειρίσεώς των. Ὁ χορὸς οὐδὲν ἄνθιστάται εἰς γλώσσαν πλήρη φυσικῆς ῥητορείας. Καὶ ὁ Οἰδίπους ἐξασφαλίζεται νὰ μείνῃ εἰς τὸν Κολωνόν τουλάχιστον μέγιστον τῆς ἀρίξεως τοῦ Θηϊέως. Καίτοι ἡ πράξις βραδίζουσα βραδέως, ἐν τούτοις, ὡς βλέπομεν, προχωρεῖ.

Ὁ Οἰδίπους ἐρωτᾷ

(*) Στίχ. 215. Ἰκεταίω, προσορωμένη τὸ σὸν ὄμμα, ὄμμασιν οὐχὶ τυφλοῖς.

Καὶ ποῦ ἔσθ' ὁ κραιῖνων τῆς δε τῆς χώρας, ζένοι ;

XOP. Πατρῶν ἄστου γῆς ἔχει· σκοπὸς δὲ νιν,
Ὁ, κάμῃ δεῦρ' ἔπεμπεν, οἴχεται στελῶν.

OIA. Ἢ καὶ δοκεῖτε τοῦ τυφλοῦ τιν' ἐντροπήν
Ἢ φροντίδ' ἔξιν, αὐτὸν ὥστ' ἔλθειν πέλας ;

XOP. Καὶ κάρθ', ὅταν περ τοῦνομ' αἰσθηται τὸ σόν.

OIA. Τίς δ' ἔσθ' ὁ κείνῳ τοῦτο τοῦπος· ἀγγελῶν ; (*)

Ὁ Θεσεὺς δύναται ἤδη νὰ ἔλθῃ, ἀνευ τῆς συνδρομῆς τῆς πιθι-
νότητος, ἀλλ' ἔχει ἀνάγκην τοῦ πρὸς ἀριζὴν καιροῦ· μέχρι δὲ τοῦ
πέρατος αὐτοῦ ὁ Σοροκλῆς κατὰ τὴν ἀναδρομικὴν τῆς ἐποποιίης
μέθοδον, μᾶς φέρει εἰς τὰ πρὸ τῆς σκηνῆς συμβάντα, ἅτινα δὲν
εἶνε ἡμῖν καθ' ὀλοκληρίαν γωστᾶ. Πρὸς τοῦτο ἔχ.μ ἀνάγκην
νέου προσώπου, καὶ ἰδοὺ πῶς εἰσάγει αὐτό :

ANT. Ὡ Ζεῦ! τί λέξω ; ποῖ φρονῶν ἔλθῃ, πάτερ ;

OIA. Τί δ' ἔστι, τέκνον Ἀντιγόνη ; AN. Γυναίχ' ὄρω

Στείχουσαν ἡμῶν ἄσπον, Αἰτναίας ἐπὶ

Πώλου βεβῶσαν κρατὶ δ' ἠλιοστέρης

Κυνῆ πρόσωπα Θεσταλὶς νιν ἀμπέχει.

Λέγομεν δὲ ἐν παρόδῳ ὅτι ἡ κυνὴ αὕτη, ἥτις τὸ κάλυμμα τῆς
κεφαλῆς, φορούμενον ἄλλως ὑπὸ τοῦ Ὁρέστου καὶ Πυλάδου, ἀφι-
κνουμένων ἐκ τινος ὁδοπορίας των, καὶ οὐτινος ὁ Καλλίμαχος
εἰς διακρουμένους στίχους τοῦ περιέγραψε τὰς μακρὰς ταινίας,
ἀκριβῶς εἰς ὁμοίαν περίστασιν ὁδοπορίας, ἃς ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ
ἐπιτηρημένας ἐπὶ τοῦ τραχήλου, ἡ κυνὴ αὕτη, δὲν εὐπρόεστησε τὸν
Κ. Βρουμόν, ὅστις τὴν ἀντεκατέστησε διὰ σκιαδίσκης. Ἐξακο-
λουθεῖ δὲ ἡ Ἀντιγόνη·

(*) Καὶ ποῦ εἶνε ὁ βασιλεύων τῆς χώρας ταύτης, ὦ ζένοι ;

— XOP. Κατέχει τὴν πατρῶν ἄστου πορεύεται δὲ πρὸς αὐτὸν,
ἐκεῖνος, δὲν κατὰ πρῶτον ἀπῆντησας, ἵνα τὸν εἰδοποιήσῃ, ὅστις
καὶ ἐπεὶ ἐ ταῦθ'α ἔπεμπεν. — OIA. Τρώντι νομίζετε ὅτι θὰ λάθῃ
τινὰ συμπάθειαν ἢ φροντίδα διὰ τινὰ τυφλόν, ὥστε νὰ ἔλθῃ πλη-
σίον του ; — XOP. Καὶ μεγάλην, ὅταν ἀκούσῃ τὸ ὄνομά σου.
— OIA. Καὶ τίς ὁ ἀγγελῶν τοῦτο εἰς ἐκεῖον ; — XOP. Ἢ μακρὰ
ὁδός. Στίχ. 296 — 303.

Τί φῶ ;

Ἄρ' ἔστιν ; ἄρ' οὐκ ἔστιν ; ἢ γνώμη πλανῆ ;

Καὶ φημί κάπορημι, κούκ ἔχω τί φῶ.

Τάλαινα·

Οὐκ ἔστιν ἄλλη· φαιδρὰ γοῦν ἀπ' ὀμμάτων

Σαίνει με προστειχούσα· σημαίνει δ' ὅτι

Μόνος τὸδ' ἔστι δῆλον Ἰσμήνης κάρα.

Ἐν τοῖς στίχοις τούτοις πότον ἑραῖα ἐκφράζει·αὶ ἡ ἀπορία πρὸς-
φιλοῦς ἀδελφῆς. Ἢ δυστυχῆς Ἀντιγόνη ἐλπίζει, ἀμφιβάλλει, ἐλπί-
ζει καὶ πάλιν, μέχρις οὗ τὸ φάσμα πλησιάζει καὶ τὰ μειδιῶντα
θῆλυτρά του δεικνύουσι τέλος πρόσωπον λίαν προσφιλές, τὴν ἀ-
δελφὴν τῆς Ἰσμήνης.

Ἐνῶ εἰσάει τὰ χεῖλη των προσφωνοῦν τ' ὀνομά της, ῥίπτεται
εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀδελφῆς καὶ τοῦ πατρός. Ὅτι γλυκὺ καὶ πι-
κρὸν περιέχει τοιαύτη συνέντευξις ἐκφράζεται μετὰ τῆς ἀπλοικῆς
ἐκείνης παθητικότητος, ἣν μένοι οἱ Ἕλληνες ἐγίνωσκον. Κατ' ἀρ-
χῆς κινήσεις συγκεχυμένοι, ὀμιλίαι ἀνακόλουθοι καὶ λόγοι δια-
κακοιμένοι.

OIA. Ὡ τέκνον ἦκαι ; ISM. Ὡ πάτερ δύσμοιρ' ὄρω·

OIA. Τέκνον, πέφηναι ; ISM. Οὐκ ἀνευ μόθου γέ μοι

OIA. Πρόψασσον, ὦ πατῆ. ISM. Οἰγγάνω δυοῖν ὄμοῦ.

OIA. Ὡ σπέριμ' ἔμαιμον. ISM. Ὡ δυσάθλιον τροφαί.

OIA. Ἢ τοῖς δε κάμοῦ ; ISM. Δυσμόρου τ' ἐμοῦ τρίτης.

OIA. Τέκνον, τί δ' ἦλλες ; ISM. Σῆ, πάτερ, προμηθία.

OIA. Πότερα πόλοισι ; ISM. Καὶ λόγοις γ' αὐ·ἀγγελος,

Ἐν ᾧ περ εἶχον οἰκετῶν πιστῶ μ.φ.

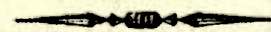
Ὅποιαν λοιπὸν σκληρὰν κριτικὴν καρδίαν εἶχον ὁ Λαχάρπιος, εἰς
δὲν τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἰσμήνης ἐρέθη ὑπερβολικόν, καὶ ὁ ἀποκόψας
αὐτὸ Χενιέρο ; Λέγουσι ὅτι αὕτη ἀφαιρεῖ τὴν ἡμίσειαν ἀξίαν τῆς
Ἀντιγόνης, ἥς ἀρετὴ φαίνεται κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἥττον
σπανία, ὡς ἡ τύχη τοῦ Οἰδίποδος ἥττον ἀξιοδάκρυτος. Ἀλλὰ τοῦτο
εἶνε ἀκριβές ; Τὸ κατ' ἐμὲ, καὶ ἐκτὸς τοῦ ἐπαυξήματος τούτου
τῆς παραμυθίας ἐκτό ; τῆς ἀμίλλης ταύτης τῆς τυχερότητος ; ὁ
Οἰδίπους μένει πάντοτε ὁ τύπος τῆς δυστυχίας, καὶ ἡ Ἀντιγόνη

τή, αφοσιώσεως. Ω; δὲν ὑπάρχουν εἰς γλώσσαν καλῶς καταρ-
 τι μ' ἴκην ἀλγῆ ὡς συν ἴνυμα, οὔτως δὲν ὑπάρχουν παρὰ τῷ Σοφο-
 κλεῖ δύο τὰ αὐτὰ πρόσωπα. Αἱ μορφαὶ αὐταὶ αἰ νομίζομεν τοσοῦ-
 τον ὁμοίας, διακρίνονται ἔκ τινων λεπτῶν χαρακτηριστικῶν. Τοῦτο
 εἶνε σύστημα τοῦ μεγάλου τοῦτου ποιητοῦ, καὶ οὐχί, ὡς φαίνεται
 φρονῶν ὁ Δαχάρπιος, ἀγνοῖα τῶν ἀρχῶν τῆς τέχνης. Αὐτὸ τοῦτο
 παρατηρεῖται καὶ εἰς τὴν τραγωδίαν τοῦ ἡ Ἀντιγόνη καὶ εἰς τὴν
 Ἠλέκτραν, ὡς ἐπίσης καὶ προσδεδουμένους τῆς συνθέσεως φαίνεται.

Ἄλλως τε ἡ Ἰσμήνη εἶνε λίαν χηρῆσιμος πρὸς συμπλήρωσιν τῆς
 ἐκθέσεώς του. Ἐξέφυγεν αὐτῇ τῶν Θιβῶν, λαβοῦσα ὁδηγὸν τῆς
 πιστὸν τινα ὑπρέτην, δὲν ὁ Βρουμόη ἐξευγενίζεει διὰ τοῦ τίτλου τοῦ
 ἱπποκόμου, ὅπως φέρη εἰς τὸν πατέρα τῆς σπουδαιότατα νέα, καὶ
 ἄτινα οὐδὲν ἕτερον πρόσωπον ἠδύνατο νὰ διδάξῃ εἰς τὸν θεατὴν
 μετὰ τὸσαύτης πιθανότητος καὶ τοσοῦτου διαφέροντος. Οἱ δύο υἱοὶ
 τοῦ Οἰδίποδος, οἵτινες κατ' ἀρχὰς συμφώνησαν ν' ἀφήσωσιν εἰς τὸν
 θεῖον τῶν Κρέωντα ἠρόνον, ἀρ' οὐ ἐφαίνετο ὅτι ἤθελε τοὺς ἀπο-
 μακρύνει διὰ παντός ἡ κίλις τῶν γεννησιώ; των, δὲν ἤρησαν νὰ
 τὸν φιλονεικήσωσιν. Ὁ νεώτερος ἐδίωξεν ἐξ αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον
 Πολυνείκην, ὅστις καταφυγὼν εἰς τὸ Ἄργος, καὶ γενόμενος γαμ-
 βρὸς τοῦ Ἀδράστου, ὀπλίζεσθε κατὰ τοῦ Ἐπερκλέους. Ἐν τούτοις
 μνηστῆρον τι ὑπόσχεσθε τὴν νίκην εἰς ἐκεῖνο τῶν ἀντιπερομένων
 μερῶν, ὅπερ θέλει λάβει ἢ τὸν Οἰδίποδα ἢ τὴν κόριν του. Ὁ Κρέων
 ἔρχεται ἐκ μέρους τῶν Θεβαίων, ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἐκ τοῦ γέ-
 ροντος; καὶ τὸν ὁδηγήσῃ, οὐχί εἰς τὰς Θίβας, διότι πρὸς τοῦτο ἀν-
 τίκεινται προληπτικοὶ φόβοι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ὀρίων, ὅπου θέλει τὸν
 κρατήσῃ ὡς αἰχμάλωτον μέχρι τοῦ θαλάτου του. Ἰδοὺ δὲ τι ἀγ-
 γέλλει ἡ Ἰσμήνη. Προμαντεύομεν, καίτοι μὴ λεγόμενον, ὅτι ὁ
 Πολυνείκης δὲν θέλει παραμελήσῃ νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν δύνάμιν του,
 ἐὰν δυναθῇ, τοιοῦτον ἐπιτυχία; ἐνέχειρον. Οὔτως βαθμηδὸν ἐκ-
 τυλίσσεσθε τὸ ἀντικείμενον τοῦ δράματος, οὔτινος πλοκή εἶνε ἡ
 μετ' ὀλίγον ἐπὶ τοῦ Κολωνοῦ ἀρξομένη πᾶλη περὶ τοῦ τάφου, δι' οἱ
 θεοί, διὰ τίνος βραδείας ἱκανοποιήσεσθε; καθιστῶσι τοσοῦτον πολύ-
 τιμον, καὶ ὅν ὁ Οἰδίπου; ἀπαρνεῖται εἰς τὰς Θίβας, ἵνα δώσῃ αὐτὸν εἰς
 τὰς Ἀθήνας, εἰς τὴν Ἀττικὴν! Ἐπειδὴ δὲ δύνάμει νὰ φαντασθῶ

μετὰ τίνος; κριτικοῦ (1) ὅτι αἱ ὑποθέσεις; τοῦ Οἰδίποδος ἀποβλέ-
 πουν μόνον τὴν περιφέρειαν τοῦ Κολωνοῦ. Ἡ παραδοχὴ τοιαύτης
 ἔρμηνείας ἤθελε κατὰ πολὺ σμικρύνει τὴν τραγωδίαν, συνθεσθεμένην
 μὲν ἀναμριβόλω; ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ πρὸς τιμὴν τῆς γενεθλίου του
 κώμης, ἀλλὰ γενομένην διὰ τὰς Ἀθήνας, καὶ ὅπου ἡ ὠφέλεια καὶ
 δόξα τῶν Κολωνιατῶν δὲν εἶνε παντελῶς κερωρισμέναι τῆς δόξης
 καὶ ὠφελείας τοῦ Ἀθηναϊκοῦ λαοῦ. Ἡ παρέμβασις τοῦ Θεσείως,
 θεμελιωτοῦ καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Ἀθηναϊκῆς ἐνώτεως, ἀποδεικνύει
 ἀρκούντως ὅτι πρόκειται ἐν τῷ δράματι τοῦτω οὐχί περὶ μικρᾶς
 τοπικῆς παραδόσεως, ἀλλὰ περὶ μεγάλου δημοσίου πράγματος
 ἐνδιαφέροντος ὀλόκληρον τὴν χώραν. Ὁ κριτικὸς περιέχει αὐτὸς
 κατ' ἑαυτοῦ ὄπλι, ἀναφέρον τὸν ἐξῆς περιεργον μύθον γραμματικοῦ
 τίνος (2) ὅτι εἰς ἐποχὴν οὐδὲλως ἐμφανισμένην, τῶν Θεβαίων ἐνό-
 πλων εἰσελθόν των εἰς τὴν Ἀττικὴν, ὁ Οἰδίπου; ἐράνη εἰς τοὺς
 Ἀθηναίους, ἵνα τοὺς παροτρύνῃ πρὸς πόλεμον καὶ ἀνέδειξεν αὐτοῦς
 νικητὰς; παρατιθέμενος, ἀνευ ἀποδοκιμασίας, τὴν εὐφυῆ εἰκασίαν
 τοῦ Κοραῆ, (3) ὅτι τὸ μυστηριώδες κείμενον, οὔτινος ἡ διαφύλα-
 ξις κατὰ τὸν Δῆναρχον (4) ἦν ἀναθεσθεμένη τῷ Ἀρείφω Πάγφω, καὶ
 ὅπερ ἐνδιέφερε τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, οὐδὲν ἄλλο ἦτον, ἢ
 αἱ περὰ τοῦ Οἰδίποδος; γιγνόμεναι εἰς τὸν Θεσεία τελευταίαι ἀπο-
 καλύψεις.

(ἀκολουθεῖ)

Μέλλοντες νὰ καταχωρίσωμεν ἔργον τι τοῦ Γερμανοῦ ποιητοῦ
 Βοῦργερ, δημοσιεύομεν πρὸς γνῶσιν τῶν ἀναγνωστών καὶ τὴν
 ἐξῆς περὶ τοῦ βίου του σημειώσωσιν, τοῦ Κ. Γ. Χ. Ζαλακώστα, λα-
 βόντες αὐτὴν ἐκ τοῦ 37 φύλλου τῆς Εὐτέρπης τοῦ Ζ'. τόμου.

Ὁ Γοδεφρῆς Αὐγουστος Βοῦργερ ἐγεννήθη εἰς Βολμερσβενδ τῆ 1
 Φεβρουαρίου 1748. Ἡ εὐφυῆ του ἀνεπτύχθη βραδύτατα, διότι

(1) Φρεδ. Ἐρμινος, Quaest Oedipod. σελ. 45 κτλ. (2) Σχολ.
 Ἀριστείδου σελ. 560, Δινδὸρφ. (3) Ἰάμικτα τόμ. α'. σελ. 435449.
 (4) Κατὰ Δημοσθένους § 9.

δεκαετὲς ἤδη παιδίον, οὔτε νὰ γράφῃ ἔμαθεν, οὔτε νὰ ἀναγινώσκῃ· ἠρισμένος ὑπὸ τῶν οἰκείων εἰς τὴν ἀπουδίην τῆς θεολογίας καὶ τῆς νομικῆς τὴν ἄφησε μετὰ ταῦτα, διότι ὀλίγην κλίσειν ἐδείκνυεν εἰς ἐκείνην.

Ἐπῆρχεν ἐν αὐτῷ ἡ ποίησις παντοδύναμος καὶ κρυφαία, ἥτις ὤριμάσατο ἐπὶ τέλους· ἐπέλαμψε φανερά καὶ τὸν ἤρπατε πλέον ὀλόκληρον.

Αἱ μᾶλλον περίφημοι ποιήσεις τοῦ Βοῦργερ εἶναι, ἡ *Ἐλεονώρα* πρώτη πατρῶν, ἡσμά τι εἰς τὴν *Ἀρίθην*, ἡ ἀρπαγὴ τῆς *Εὐρώπης*, ὁ *Ἰππότης Κύριος* καὶ ἡ *Ἐραία Γεϊτρούδη*.

Δύο θεότατες, τῷ ἦσαν δυσμενεῖς κατὰ τὸ δόγμα τῆς ζωῆς του, ὁ Πλούτος καὶ ὁ Ἰμάνιος· δύο συζύγων ἐπιζήσας, ἐνυμφεῦθη καὶ τρίτην, νεάνιδά τινα ἥτις τῷ προσέφερε τὴν καρδίαν αὐτῆς δι' ἐνὸς ποιηματίου, ἀλλ' ἀτυχῆς· ὑπῆρξε καὶ ὁ τρίτος γάμος· γενομένου διαζυγίου. Μετὰ δύο ἔτη, ἔως διὰ τὴν τελευταίαν ταύτην λύπην, ἀπέστη εἰς Κύριον τῇ 8 Ἰουνίου 1794 ἔχων ἔτι χλωρὰν ἡλικίαν.

Ὁ Ἄνθρωπος καὶ ὁ Γερανός.

Κατὰ τὰς ἡμέρας, καὶ ἂς τὰ φύλλα πίπτουσι, καὶ τὰ ἄνθη θνήσκουσι, καθήμενὴ ἡ οἰκογένεια διδασκάλου τινὸς πλήρους ἡμερῶν, πρὸ τοῦ κομποῦ αὐτῆς οἰκῆματος ἔβλεπε τὸν ἤδη ἀναχωροῦντα ἥλιον, ὅστις ἐβυθίζετο ὀπισθεν τῶν κυανῶν ἐπάλλξεων τῶν ὀρέων.

Πάντες ἦσαν σοβροὶ καὶ σιωπηλοὶ, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς μελαγχολίας, τὸ ὑπὲρ τὴν κτίσιν αἰωρούμενον, ἐφαίνετο καλύπτον καὶ τὰς καρδίας αὐτῶν. Μόον ἡ ὄψις τοῦ γηραιοῦ πατρὸς, ὅστις ἐκάθητο ὑπὸ τέκνων καὶ ἐγγόνων περικυκλωμένος, ἦτο καθαρὰ καὶ ἰλαρὰ, οὔσα ἀνθρώπου ἐπὶ πολὺ ὑπὸ φιλάτων ἐλπίδων τραφέντος καὶ βλέποντος ἤδη προσεγγίζοντα τὸν τελευταῖον του προορισμόν.

Ἐνῶ δὲ πάντες οὕτω πλησίον ἀλλήλων ὑπῆρχον, ἔθνος τι γεγραμῶν μετὰ πῆχτους κυκλικῆς ὑπεράνω αὐτοῦ πρὸς νότον ἐπορεύετο· πάντα εὐθὺς τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς τοὺς ἐνεστῶτους ὀδαιπόρους. Τότε ὑψωσεν ὁ γέρον· πατὴρ τὴν φωνὴν αὐτοῦ

καὶ εἶπεν· ἂ ὦ πόσον δροικίζει ὁ Γερανός πρὸς τὸ ἀνθρώπον! ἐότω ὁ μὲν ἦιός θερμαίνει, ἡ δὲ γῆ περράγει, διαμέγει καὶ ὁ γερανός παρ ἡμῖν καὶ κτίζει ἀτραχλῆ φωλεάν δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἀπογόνους του. Ἄλλ' ὅταν τὰ χειρόβολα τοῦ σίτου δεθῶσι, καὶ οἱ σταφυλαὶ συλλεχθῶσι, καὶ ὁ βορρῆς ἀπὸ τῶν ὀρέων κατέρχεται εἰς τὰς πεδιάδας, τότε καὶ ὁ γερανός ἀδυνατεῖ περισσότερον νὰ παρμαίνει. Φέρων μεθ' ἑαυτοῦ ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ὀδοιπορῶν, τὰ μικρά του, πορεύεται ἔθι ὁ ἥλιος θάλλει καὶ τὸ ἔαρ ἀνθεῖ. — Οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος· εἶνε ζῆνος τοῦ βίου τούτου, οἰκοδομεῖ καλῶς τὴν οἰκίαν του καὶ εὐφραίνεται τὸ ἔαρ· ἐργάζεται τὸν καρπὸν τοῦ θέρους καὶ ἀθροίζει τὰ χιρόβολα τῆς ἐπιμελείας του. Ἄλλ' ὅταν ὁ βίος οὗτος τραχύς καὶ ἄρονος δι' αὐτὸν ἀποβῆ, ὅταν τὸ δένδρον τῆς ἰσχύος του φυλλορρόσῃ, καὶ αἱ νηράδες τοῦ χειμῶνος τὴν κεφαλὴν του ἐπικαλύψωσι, τότε ἀκούει καὶ οὗτος, ὡς ὁ γερανός, τὴν πρὸς τὴν πετρίδα φωνήν. Τότε ὁ σοβαρὸς ἄγγελος διδὲι ἀνάπαυσιν εἰς τοὺς πόθους τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀναλαμβάνων αὐτὸν ἐπὶ τῶν ζοφερῶν του πετύγων, τὸν φέρει ἡτήγως, νήδημον κοιμώμενον ὕπνον, ὑπεράνω τῶν ὑδάτων τοῦ χρόνου πρὸς τὴν πατρίδα γῆν τὴν πλήρη παραδεισίων δένδρων καὶ ἡνίων ο.

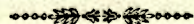
Ὁ γέρον ἐσιώπησεν ἡ ὄψις του ἠκτινοβόλει, ἐπειδὴ ἔβλεπεν ἤδη τὴν χώραν τῶν πόθων ἀνοιγομένην. Ἄλλ' οἱ παῖδες ὑπομειδιῶντες ταῦτο χόλῳ ἐδακρυρρόουν, ἐπειδὴ ἐροβοῦντο περὶ τῆς ἀπουσίας τοῦ φίλου γέροντος.

Α.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΕΡΩΤΙΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑΙ.

Α'.

Ἐξύπνησες ἀγαπητῆ, ἀγαπητῆ κοιμᾶσαι;
 ἦ! ἂν εἰς δειρὸν γλυκὺ καὶ τρυφερὸν πλανᾶσαι
 Κοιμῶ, κοιμῶ περιστέρα!

Ἄλλ' ὄχι, τὸ μαγευτικὸν μὴ κλείης θλέφαρόν σου,
Ἐνῶ ἡ φύσις ἰνδαλμα τῶν νεκρῶν ἐτῶν σου
Σὲ προσκαλεῖ παιδρά.

—οοο—

Ἐξύπνει! Ἄκουσον, ἐκεῖ ἡ φιλομήλα ψάλλει,
Εἰς τοῦ Ζεφύρου τὴν ἀρῆν ἐδώ τὸ βόδιον πάλλαι,
Τὸ κρῖνον μειδιᾷ ἐκεῖ.

Ἢ τέρψις! εἰς παράδεισον ἡ πλάτις μετεβλήθη·
Ἢ φύσις ὡς φιλάρεσκο; παρθένος ἐκοσμήθη,
Μ' ὅτι ὠραῖον καὶ γλυκὺ·

—οοο—

Ἐδῶ ἴρέμα βέουσι βυάκια ὠραῖα.
Ἐκεῖ παρθένος; εὐχαρις ὡς τ' ἄνοη τῆς γῆς νέκρ.
Ἀρελεστάτη ποιμενί;

Γυμνὰ τὰ στήθη ἔχουσα, γυμνὰ τὰ μῆλα, ὅπου
Τῆς ἡδονῆς τὸ ἄωτον εὐρίσκει τοῦ ἀθρώπου
Ἢ ὀρεῖς ἡ ἀγανής;

—οοο—

Καὶ πλανωμένη ὡς δορκάς, ὡς νύμφη τοῦ λειμῶνος,
Τοῦ μελανοῦ; πλοκάμους τῆς στολίζει μ' ὅ,τι μένος
Ὠρτίον φέρει ὁ λειμῶν.

Ἢ φίλη μου ἐξύπνησας; ἡ χελιδὼν σὲ κράζει.
Ἄκουτον ὅ,τι σήμερον αἰσθάνεται, ἐκφράζει
Μ' ἕνα γλυκὺν λαρυγγισμὸν.

—οοο—

Ἄλλ' ἂν ἡ φύσις ἄπασα μὲ θελγητρα μυρία
Ἄδυνατεῖ ἔ, θλέφαρον ν' ἀοίξῃ ὅπου μία
Ζωῆς ἐγκρύπτεται πηγῆ.
Τῆς θλιβεραῖ; καρδίαι; μου οἱ πικραμένοι τόνοι
Οἱ φεύγωντι ὡς κώδωνος ἐπικηδεῖου στόνοι
Ἦ, θρικνηδοῦ γλαυκίς κραυγῆ,

—οοο—

Φῦ! ἔθρψα μὲ ὄνειρα τὸν εὐσιπτόν μου βίον
Τοῦ ἀθρώπου μου ἔκρος; τὴ ἀρωμα ἐγκλείων
Εἰς ἔρωτα παρθενικόν.

Καὶ τόρα τῆς φρονήσεως σχιδὸν ἐστερημένος;
Εἰς τὰς χαρὰς ἀγνώριστος, καὶ εἰς τοὺς πόθους; ξένος
Τρέχω πτηνὸν ἐρμητικόν.

—οοο—

Ῥέει θολὴ καὶ ἀχαρὶς ἡ μαύρη μου νεότης,
Καὶ ἐκ τοῦ νοῦ μου ὡς ἀκτίς, διέργεται τῆς πρώτης
Ζωῆς μου ἡ ἐθόμης;

Καὶ θλέπων ὄλην σήμερον τὴν φύσιν μειδῶταν,
Καὶ τὴν τερπνὴν τῆς σήμερον ἀκούων πάλιν γλώσσα,
Νομίζω ὅτι μίμχσις

—οοο—

Φυχρὰ ζητεῖ τοῦ στήθους μου τὸ πῦρ ν' ἀνιρρίπιασῃ.
Ἐκείνη δὲν μ' ἠγάπησε ποτὲ, νὰ μ' ἀγαπήσῃ
Ὅχι, δὲ εἶνε δυνατόν.

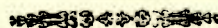
Κοιμοῦ νεάνις! ὄνειροι, τὸ πνεῦμα τῆς πλανᾶτε!
Σταθῆτε εἰς τὴν κλίνην τῆς, ἐλπίδες διαβᾶται,
Ἐλπίδες τῶν διαβατῶν.

—οοο—

Ἐγὼ τὴν εἰμυμένην μου δὲν θέλω νὰ μαλάξω.
Τὸν ἔρωτα προδότην μου δὲν δύναμι νὰ κράξω,
Μόνη μ' ἐπρόδωτ' ἡ ἐλπίς.

Ἄλλ' ἄσμα μου σιώπησον, καὶ σεῖ; ὠραῖα Μυῦσαι
Κιθάραν ἀνευδαίμονος ἀθρώπου παρσιτοῦσαι
Εἰς νόματα μαύρης; σιωπῆς,

Τρέξατε ὅπου αἱ χαρὰί, οἱ γέλωτες, ἡ μέθη.
Εἰς τὴν ψυχὴν μου πένθος; ἤδη σφραγί; ἐτέθη,
Σφραγίς ὀδύνης; σκυθρωπῆς!

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Μετὰ μεγίστης μῶν λύπης ἀναγγέλλομεν ὅτι ὁ μέχρι τοῦδε καθηγητὴς τῆς Θεολογίας Κ. Κλειόπας ἐπέμψε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν παραίτησίν του. Πρὸς τοῦτο ἀναγκάσθη ὑπὸ τῆς δυσαρέστου καταστάσεως τῆς υγείας του. Ὄθεν καὶ πάλιν ἡ Θεολογικὴ σχολὴ μένει εἰς τὴν προτέραν πτωχείαν της, ἕνα μόνον ἀριθμοῦσα καθηγητήν. Πιστεύομεν ὅμως ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει φροντίσει πρὸς πλήρωσιν τοῦ μεγίστου τούτου καινοῦ, ὀδηγουμένη εἰς τὴν ἐκλογὴν τριῶν ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ τῆς προόδου πνεύματος.

— Πρακκαλοῦμεν τὸν Κύριον Πρῦτανιν τοῦ Πανεπιστημείου νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὰ ἀνήσυχτα τῶν Φοιβολήπτων στήνη, ἂν ἐφέτος μέλλῃ νὰ τελεσθῇ ποικητικὸς διαγωνισμὸς· διότι οἱ πάντες ὡς ἐκ τῆς περισυνῆς ἐκθέσεως, τοῦ λόγου τοῦ πρῶτον Πρυτάνεως καὶ τῶν ὑπὸ τῆς φήμης κηρυττομένων, εἰσὶν ἀμφίβουλοι. Τὴν παράκλησιν δὲ ταύτην παιοῦμεν ὡς ἐπιφορτισθέντες· νὰ πληροφορησώμεν περὶ τούτου ἐξωτερικούς τινας συνδρομητάς μας, προσέτι καὶ ἡμᾶς αὐτούς. Πιστεύομεν δὲ ὅτι ὁ Κ. Πρῦτανις δὲν θέλει δυσκολευθῆ νὰ δώσῃ τὴν εἰδησιν ταύτην, πλησιάζοντος μάλιστα καὶ τοῦ Χρόνου, καθ' ὃν κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη παρεδίδοντο εἰς τὴν Πρυτανείαν τὰ ποιήματα.

— Ἡ χρησιμότης τοῦ κατωτέρω ἀναγγελόμενου βιβλίου εἶνε τοσοῦτον πασιφανής, ὥστε οὐδὲν ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν. Διὰ τοῦτο πιστεύομεν ὅτι οἱ ὁμογενεῖς ἡμῶν θέλουσι φιλοτιμηθῆ νὰ προσφέρωσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν, τοσοῦτον μάλιστα εὐτελεῖ οὔσαν.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Ὁ Μουσικολογικώτατος Ἀρχιδιάκονος Γ. Μιντσαβῆνος, συνέγραψεν ἐκ διαφόρων συγγραμμάτων ἀκριβῆ Χρονολογικὸν Κατάλογον τῶν ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ καὶ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ τῶν κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχευσάντων, περιέχοντα ἐν συνόψει καὶ τὰ ἀξιολογώτερα συμβάντα Ἐκκλησιαστικὰ τε καὶ

Κόσμικὰ, ὑπὸ τὴν Πατριαρχεῖαν καὶ Ἐπισκοπὴν ἐκάστον μετὰ τῆς αὐτῶν χρονολογίας κτλ. ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας μέχρι τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων (1834).

Τὸ ἀξιόλογον τοῦτο ἔργον ἀναπληροῦν μεγίστην ἐλλειψιν, καὶ καὶ χρῆσιμον παντὶ τῷ βουλομένῳ ἵνα γνωρίσῃ τοὺς διαφόρους Ἐπισκόπους καὶ Πατριάρχας, οἵτινες ἐν Κωνσταντινουπόλει ἤκμασαν, καὶ τὰς περιπετείας εἰς ἃς ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ὑπέπεσεν.

Τὴν συγγραμὴν ταύτην λαβόντες ἐτχάτως, σπεύδομεν ἵνα δημοσιεύσωμεν, πεποθότες ὅτι οἱ ὁμογενεῖς ἡμῶν θέλουν μᾶς ἀξιῶσαι τῆς αὐτῶν συνδρομῆς. Τὸ τοιοῦτον θέλομεν ἐκδώσει εἰς εἶδος πίνακος, καὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ προσδιορίζεται Δραχμῆς μιᾶς καὶ ἡμισείας.

Κερκλληνίκα, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ Ἑλδότης

N. A. Π ο λ λ ἄ ν η ς.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Πιστεύων ὅτι ἕκαστος ἡμῶν, ὀφείλει, ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῷ νὰ συνδράμῃ τὸ ἀριστούτατον ἐθελὼν ἡμῶν θέατρον, κατέγεινα κ' ἐγὼ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ Ἰταλικῷ μετάρρασιν δράματιος τινος τοῦ Μετασταταίου, τὸν Κάτιονά, ὅστις θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν ἀριστουργημάτων του.

Πρυτιθέμενος δὲ νὰ δώσω αὐτὸν εἰς τύπον, ἐπικαλοῦμαι τὴν τοῦ κοινῶ συνδρομὴν.

Θέλει δὲ σύγκεισθαι ἐκ τεσσάρων περίπου τυπογραφικῶν φύλων καὶ τιμᾶσθαι ἀντὶ δραχμῶν 1 1]2.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Δεκεμβρίου 1857.

Ὁ Μεταφράσας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΙΒΑΡΗΣ

ΑΣΤΕΙΑ.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Ότον οὖπω θέλει τυποθῆ εἰδλίον τῆς Ζιχαροπλαστικῆς τέχνης μεταφρασθέντος ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ πρὸς χρῆσιν τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, τὸ ὁποῖον πρῶτην φοράν ἐκδίδεται ὑπερον ἀπὸ εἰκοσιτριῶν ἐτῶν βασιλείου.

Τὸ παρὸν βιβλίον θέλει σύγγεται εἴς, ἕως ἐπτὰ, τυπογραφικὰ φύλλα ὡς ἐγγιστα καὶ τιμᾶται διὰ μὲν τοὺς συνδρομητᾶς δραχμὰς 12. διὰ τοὺς μὴ συνδρομητᾶς δραχμὰς 3. Ἡ τύπος θέλει γείνει εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Κ. Σ. Κ. Γκαρμπολά, ἀλλὰ διὰ τὴν ταχείαν τῆς τυπόσεως, μένει εἰς τὴν προέρισιν τῶν Κ. Κ. συνδρομητῶν ὅπως μὲ εὐκολύνουν ταχύτερον, ὁ χίρτης θέλει εἶναι καλύστης ποιότητος.

Ἀθήναι, τὴν 17 Δελεμβρίου 1857.

Ὁ Ἐκδότης.

ΣΤΑΥΡΟΣ Μ. ΒΟΪΔΟΠΟΥΛΟΣ.

— Ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία Τερέζα ἔλεγεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὸν πρίγκιπα τοῦ Kounitz νὰ μὴ προειβάξῃ τοὺς ἀσώτους ἀξιωματικούς • Κυρία, τῆ ἀπεκρίθη οὗτος, ἐν ὁ σεβαστὸς σας πατὴρ ἐσυλλογίζετο οὕτως, ἵά ἤμην εἰσέτι σημαιοφόρος. »

— Εἰς ζωρᾶν τινὰ στάσιν, ἀνθρωπὸς τις παχυταρότατος ἐπαρυσίασθη ἵνα δημηγορήσῃ πρὸς τὸ πλῆθος • Οἱ στατισταὶ θλέοντες τὸν ἐκινήθησαν εἰς γέλωτα. « Γελᾶτε σεῖς τὸ πάχος μου, εἶπεν ἔν ἐβλέπετε τὴν γυναῖκα μου! αὐτὴ εἶνε καὶ ἐμοῦ παχυτέρη, ἐντούτοις ὅταν ἐμμεθα σύμφωνοι, χωροῦμεν ἀμφότεροι ἐξαιρέτα εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κλίσην ἄλλ' ὅταν συγχιζώμεθα, οὔτε αὐτὴ ὀλόκληρος ἢ οἰκία δύναται νὰ μᾶς χωρέσῃ. » Ὁ ἀπόλογο, οὗτος ἔφερεν ἐπὶ τῆς συναθροίσεως ἀποτέλεσμα, τὰ πνεύματα ἠσύχασαν, καὶ ἡ στάσις καταυνάσθη.

— Ὁ Ναθην. ἐλ Δέε, δραματικός ποιητής, τοῦ ὁποίου τὸ Ἄγγλικὸν ἔθνος δὲν ἐτίμησεν εἰσέτι ἀρκούντως τὴν μνήμην, ἐτελείωσε τὰς ἡμέρας του εἰς τὸ ἐν Λαδίνω φρενοκομεῖον. Ἐκεῖ ἐν τῇ περὶ φροσύνη του συνέθετε τὴν Τραγωδίαν *Αἱ ἀντίζηλοι βασιλίσσαι* εἰργάζετο δ' ἐπ' αὐτῆς νύκτατινα ἐν τῷ φωτὶ τῆς σελήνης διακόψαντο δ' αἴφνης τὸ φῶς νέφρου; τιος; ἀνέκραξε δι' αὐθεντικοῦ τόνου • Ζεῦ ἐγείρου καὶ ἐκφιλίσσον τὴν σελήνην. » Ἐπιπυκνωθέντος δὲ τοῦ νέφρου; ἡ σελήνη ἐγένετο ὅλως ἀφανής; τότε ἀνέκραξε σπασμωδικῶς γελῶν. α Ὁ ἀνόητος! τοῦ εἶπον νὰ τὴν ξεφιλίσῃ, κ' ἐκεῖνος τὴν ἐσθυσεν. »

— Ἡθοποιὸς τις ἐσχάτης τάξεω; ἐσυλλογίσθη νὰ παραστήσῃ ἐπὶ σκηνῆς πρόσωπον βασιλέως, ἀλλ' ἐσυρίθη γενικῶς ὑπὸ τοῦ ἀκροατηρίου. Ἀναγκασθεὶς λοιπὸν νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πρῶτον τοῦ ἔργου ἐπαίξε τὴν ἐπαύριον τὸ πρόσωπον αὐτέω; (μπαλοματᾶ) δι' ὁ ἀν. ἐμαίρηθη διὰ μεγίστων ἀνυφρημῶν. « Τοῦτο δεικνύει, τοῦ εἶπεν εἰς τῶν συντρόφων του, ὅτι ἐπαίξες τὸν βασιλέα ὡς μπαλοματᾶν, καὶ τὸν μπαλοματᾶν ὡς βασιλέα. »

— Θεὸς τις ἐπιπλήτων τὸν ἀνεψιὸν του διὰ τὰς μωρὰς του παπᾶνας, τῷ ἔλεγεν ἄ Πανταχοῦ ἔχεις χρέη; χρεωστεῖς κ' εἰς τὸν Θεὸν, κ' εἰς τὸν διαβολὸν. Ἀκριβῶς Θεὸς μου ἐτανέλαθεν ὁ ἀνεψιός; ἀνεφέρατε τα δύο ἐκ τῶν ὄντων πρὸς ἄ μό.ον δὲν χρεωστῶ τίποτε. »

— Ἡ κόρη δημάρχου τινος ἔλασε τὸ καναρίν της ἡ πρώτη ιδέα, ἥτις ἦλθεν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ πατρός της ἤτο νὰ κλείωσι τὰς πύλας τῆς πόλεω;.

— Πρὸ τινων χρόνων προέγραψαν ἐν Σουϊδία τὴν Παρθένου (La Pucelle) τοῦ Βολταίρου καὶ τὸ περὶ Πν.ύματος τοῦ Ἑλβετιου. Ἀνακριτὴς τις τοῦ Βάλ, ἐπιφορτισμένος τὴν λογαριασθῆναι καὶ τὴν ἀναζήτησθαι τῶν συγγραμμάτων τούτων, ἔγραψεν εἰς τὴν Γερουσίαν • Καθ' ὄλην τὴν ἐπερῆσαν δὲν εὔρον οὔτε πνεῦμα, οὔτε παρθένον. »

— Ἀνεγνωσκόντο ἐπὶ τινος; τῆρου Καρδινάλιου ὑπουργοῦ τὰ

ἀκόλουθα α Γνωρίζω καλῶς ὅτι ἄθροωπό; τις τῆς ἐκκλησίας,
 β. ἐνταῦθα πολὺ ἐροβοῦντο, ἔδωκεν εἰς τὸν Θεὸν τὴν ψυχὴν του,
 ἀλλὰ δὲν εἰξέζρω ἂν ὁ Θεὸς τὴν ἔλαβεν. ς

ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ.

Ἐγγνωμοῦμεν πρὸς τὸν ἔντιμον Συντάκτην τῆς Ἐπίδοτος,
 διὰ τοὺς ἑπαίρους, μεθ' ὧν ἐθεώρησε καλὸν γὰ συστήσῃ τὸ Ἄ-
 θήναιον. Ἐν τούτοις ἀληθείας λόγοι μᾶς ἀναγκάζουσι γὰ
 ἀπευθύνωμεν αὐτῷ πληροφορίας τινας περὶ τῶν συντακτῶν
 τοῦ Ἀθηναίου, τὰς ὁποίας πεποιθήμεν ὅτι δὲν θέλει διστάσει
 γὰ δημοσιεύσῃ.

Ἰδίως συντάκτης καὶ διευθυντῆ; τοῦ συγγράμματος τούτου
 εἶνε ἐκεῖνος, οὗτινος τὸ ὄνομα φέρεται εἰς τὸ προμετώπιον τοῦ
 Ἀθηναίου. Ἄν δὲ εἰς τὸς τοῦ συγγράμματος τούτου φαίνονται
 καὶ ἕτεροι ὑπογράφαί, αὗται εἶνε ἀπ' ὧς τῶν προσφερόντων
 εἰς τὸ Ἀθηναίον ἄρθρον τι, ὕπερ πρὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἰδίου
 συντάκτου δὲν καταχωρίζεται.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Εἰδοποιῶμεν τοὺς ἐν τῇ Πρωτευούτῃ συνδρομητὰς τοῦ Ἀθη-
 ναίου, ὅτι ἀντεκατέστη παρ' ἄλλου ὁ μέγχι τοῦδε διανομεὺς ἡμῶν
 Ν. Α. Μπρούσλας, ἐκδότης τοῦ Φιλελευθέρου.
